

ANALIZA IZVJEŠTAJA O ODRŽIVOSTI ZA 2024. GODINU

Sadržaj

Uvod	3
Izveštavanje o održivosti za 2024. godinu	4
Regulatorni okvir izveštavanja o održivosti.....	4
Izveštaj o održivosti.....	6
Izveštaj o provjeri izveštaja o održivosti	7
Popis obveznika izveštavanja o održivosti za 2024. godinu.....	8
Pregled izveštaja o održivosti i izveštaja o provjeri izveštaja o održivosti izdavatelja za 2024. godinu.....	8
Pregled osnovnih okolišnih informacija svih izdavatelja (E1 - E5).....	14
Pregled osnovnih informacija usmjerenih na društvenu održivost svih izdavatelja (S1 - S4).....	15
Pregled osnovnih informacija o upravljanju (ESRS G1 – Poslovno ponašanje).....	16
Objave izdavatelja o specifičnim temama.....	20
Objave prema članku 8. Uredbe o taksonomiji	20
Ključni pokazatelj uspješnosti koji se odnosi na prihode (prihod KPI)	24
Ključni pokazatelj uspješnosti koji se odnosi na kapitalne rashode (CapEx KPI)	28
Ključni pokazatelj uspješnosti koji se odnosi na operativne rashode (OpEx KPI)	30
Izazovi i dobre prakse izdavatelja prilikom sastavljanja izveštaja o održivosti.....	33
Prilog	34
Popis grafikona	39

Uvod

Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (Hanfa) provela je analizu izvještaja o održivosti i pripadajućih izvještaja revizorskih društava o njihovoj provjeri za 2024. godinu, u skladu s novim regulatornim zahtjevima koji proizlaze iz Zakona o računovodstvu i Zakona o reviziji kao i primjenjivih europskih standarda izvještavanja o održivosti.

Analiza je obuhvatila 40 izdavatelja čiji su vrijednosni papiri uvršteni na uređeno tržište Zagrebačke burze, a koji su obveznici izvještavanja o održivosti na temelju članka 70. stavka 1. Zakona o računovodstvu. Svi su izdavatelji izradili izvještaj o održivosti za 2024. godinu, a 93% izdavatelja dostavilo je i izvještaj o njegovoj provjeri kao sastavni dio godišnjeg izvještaja.

U 88 % slučajeva (35 od 40 izdavatelja) revizori su izdali zaključak s ograničenim uvjerenjem bez rezervi, što znači da tijekom provjere nisu identificirani značajni pogrešni prikazi izvještaja o održivosti za 2024. godinu, u skladu s ESRS-ovima i člankom 8. Uredbe (EU) 2020/852 o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja (Uredbe o taksonomiji).

Pet izdavatelja (12%) dobilo je zaključak s rezervom o ograničenom uvjerenju, što ukazuje da određene objave u tim izvještajima o održivosti nisu u skladu sa zahtjevima europskih standarda izvještavanja o održivosti i Uredbe o taksonomiji. Razlozi za zaključak s rezervom o ograničenom uvjerenju se većinom ponavljaju: nepotpuna usklađenost objava s člankom 8. Uredbe o taksonomiji (prihodi, kapitalna ulaganja, operativni troškovi i emisije stakleničkih plinova), nedovoljno razrađen proces dvostruke značajnosti te manjak kvantitativnih pokazatelja i ciljeva unutar okolišnih standarda ESRS E1-E5. U jednom je slučaju korištenje podataka pripremljenih za ISO norme dovelo do odstupanja od europskih standarda izvještavanja o održivosti. Nalazi pokazuju da revizorski postupak, na razini ograničenog uvjerenja, služi kao dobar temelj koji izdvaja područja za poboljšanje izvještavanja o održivosti, čime se potiče dosljednija i mjerljivija komunikacija stvarnih okolišnih i društvenih učinaka poslovanja.

Iako je regulatorni okvir sveobuhvatan, analiza je pokazala da izvještavanje o održivosti nadilazi ispunjavanje zakonskih obveza te da je riječ o dubinskoj transformaciji načina prema kojima izdavatelji upravljaju podacima, rizicima, procesima i donošenjem strateških odluka.

Važna je ključna suradnja između privatnog sektora, regulatora i svih dionika u izgradnji održive budućnosti.

Očekuje se da će s daljnjim razvojem regulatornog okvira praksa izvještavanja i njegova provjera dodatno unaprijediti.

Izveštavanje o održivosti za 2024. godinu

Regulatorni okvir izvještavanja o održivosti

Održivo financiranje predstavlja proces razmatranja i uzimanja u obzir okolišnih, društvenih i upravljačkih (ESG) čimbenika prilikom donošenja odluka o ulaganju, prema kojem se financijski tokovi preusmjeravaju u razvoj nisko ugljičnih i na klimatske promjene otpornih gospodarstava, zaštitu ljudskih prava i prava djece te kulturu korporativnog upravljanja.

U cilju realizacije Europskog zelenog plana, odnosno ispunjavanja međunarodnih obveza iz Pariškog sporazuma¹ koje se odnose na ispunjavanje okolišnih, društvenih i upravljačkih ciljeva održivosti, donesen je zakonodavni okvir za poslovanje dionika u financijskom sektoru kako bi se financijski tokovi preusmjerili u održive ekonomske aktivnosti te transparentno prikazivala poslovanja u vezi s održivim financiranjem. U Republici Hrvatskoj pitanju održivog razvoja posebna je pozornost posvećena u Vladinom Nacionalnom planu oporavka i otpornosti 2021. – 2026. godine², u kojem se ukazuje na potrebu za stvaranjem održivog i otpornog gospodarstva s fokusom na zelenu i digitalnu transformaciju.

U siječnju 2023. stupila je na snagu Direktiva o korporativnom izvješćivanju o održivosti (engl. *Corporate Sustainability Reporting Directive*³, dalje: CSRD Direktiva;) koja zamjenjuje Direktivu o nefinancijskom izvještavanju⁴ (engl. *Non-Financial Reporting Directive* dalje: NFRD Direktiva;) i propisuje obvezu objave okolišnih, društvenih i upravljačkih (engl. *Environmental, Social and Governance*, dalje ESG) informacija za sva velika društva i sve izdavatelje. CSRD Direktiva donosi izmjene u pogledu obveznika izvještavanja o održivosti, mjesta objave izvještaja o održivosti, usvajanje europskih standarda za izvještavanje o održivosti, obvezu izrade izvještaja u jedinstvenom elektroničkom formatu za izvještavanje i opisno označavanje izvještavanja o održivosti kao i obvezu provjere izvještaja o održivosti.

CSRD Direktiva implementirana je u nacionalno zakonodavstvo u srpnju 2024. kroz novi Zakon o računovodstvu (Narodne novine br. 85/24 i 145/24; dalje: ZOR), izmjene i dopune Zakona o reviziji (Narodne novine br. 127/17, 27/24, 85/24 i 145/24; dalje: ZoREV) i Zakona o tržištu kapitala (Narodne novine br. 65/18, 17/20, 83/21, 151/22 i 85/24; dalje: ZTK). Primjena za prve obveznike je započela za 2024. godinu, a objava prvih izvještaja o održivosti započela je u 2025. godini.

Relevantni okvir za izvještavanje o održivosti okvir je za sastavljanje informacija povezanih s pitanjima održivosti propisan ZOR-om i Europskim standardima izvještavanja o održivosti⁵ (dalje: ESRS standardi) i člankom 8. Uredbe (EU) 2020/852 te delegirane akte usvojene u skladu s člankom 8. stavkom 4. Uredbe (EU) 2020/852 (dalje Uredba o taksonomiji)⁶.

¹ [Pariški sporazum](#) međunarodni je ugovor koji pravno obvezuje svoje potpisnike na djelovanje u cilju borbe protiv klimatskih promjena. Stupio je na snagu 4. studenoga 2016., kada je ispunjen uvjet da ga ratificira najmanje 55 zemalja odgovornih za najmanje 55% globalnih emisija stakleničkih plinova.

² [Plan oporavka i otpornosti, srpanj 2021.pdf](#)

³ Direktiva (EU) 2022/2464 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2022. o izmjeni Uredbe (EU) br. 537/2014, Direktive 2004/109/EZ, Direktive 2006/43/EZ i Direktive 2013/34/EU u pogledu korporativnog izvješćivanja o održivosti, SL L 322/15, 16.12.2022.

⁴ Direktiva 2014/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2014. o izmjeni Direktive 2013/34/EU u pogledu objavljivanja nefinancijskih informacija i informacija o raznolikosti određenih velikih poduzeća i grupa, SL L 330/1, 15.11.2014.

⁵ Delegirana Uredba Komisije (EU) 2023/2772 od 31. srpnja 2023. o dopuni Direktive 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu standarda izvještavanja o održivosti, SL L, 22.12.2023

⁶ **Uredba (EU) 2020/852** Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088, SL L 198, 22.6.2020.

Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/2139 od 4. lipnja 2021. o dopuni Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća utvrđivanjem kriterija tehničke provjere na temelju kojih se određuje pod kojim se uvjetima smatra da ekonomska djelatnost znatno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena ili prilagodbi klimatskim promjenama i nanosi li ta ekonomska djelatnost bitnu štetu kojem drugom okolišnom cilju, SL L 442, 9.12.2019.

Uredba o taksonomiji uspostavlja jedinstveni klasifikacijski sustav kojeg je razvila Europska unija na temelju kojega se utvrđuje je li neka gospodarska djelatnost okolišno održiva za potrebe ulaganja. Izdavateljima koji su obveznici izvještavanja o održivosti člankom 8. Uredbe o taksonomiji propisana je obveza objave udjela prihoda, kapitalnih rashoda i operativnih rashoda povezanih s okolišno održivim gospodarskim djelatnostima u odnosu na šest okolišnih ciljeva: ublažavanje klimatskih promjena (dalje: CCM), prilagođavanje klimatskim promjenama (dalje: CCA), održiva uporaba i zaštita voda i morskih resursa (dalje: WTR), prijelaz na kružno gospodarstvo (dalje: CE), sprečavanje suzbijanje onečišćenja (dalje: PPC) i zaštita i obnova biološke raznolikosti i ekosustava (dalje: BIO).

Smatra se da je neka gospodarska djelatnost usklađena s Uredbom o taksonomijom ako ispunjava sljedeće uvjete:

1. značajno pridonosi jednom ili više od šest okolišnih ciljeva
2. ne šteti pri tome bitno niti jednom od preostalih okolišnih ciljeva
3. provodi se u skladu s minimalnim društvenim i upravljačkim zaštitnim mjerama
4. u skladu je s kriterijima tehničke provjere prema Uredbi o taksonomiji.

Taksonomski neprihvatljiva gospodarska djelatnost je svaka gospodarska djelatnost koja nije opisana u delegiranim aktima koji dopunjuju Uredbu o taksonomiji dok je prihvatljiva djelatnost ona koja je opisana.

Prijelazne gospodarske djelatnosti su one djelatnosti koje se ne mogu zamijeniti tehnološki i ekonomski održivim niskougljičnom alternativnim djelatnostima, ali podupiru prelazak na klimatski neutralno gospodarstvo.

Omogućujuće djelatnosti su one djelatnosti koje ne doprinose pojedinom okolišnom cilju, ali su važne za gospodarstvo jer izravno omogućuju da se druge djelatnosti obavljaju okolišno učinkovito.

ESRS standardi se sastoje od tri kategorije standarda: međusektorski standardi, tematski standardi (okolišni, društveni i upravljački standardi) te standardi specifični za pojedini sektor.

Izveštaj o održivosti sastavljen prema ESRS standardima uzima u obzir načelo dvostruke materijalnosti (značajnosti): materijalnost utjecaja (uključuje sve utjecaje poslovnih aktivnosti poduzeća na dionike, uključujući utjecaje na okoliš i društvo) i financijsku materijalnost (uključuje sve vanjske utjecaje na održivost koji bi interno mogli utjecati na buduću profitabilnost poduzetnika), fokusirajući se na 4 područja izvještavanja: upravljanje (GOV), strategiju (SBM), upravljanje utjecajima, rizicima i prilikama (IRO) i metriku i ciljeve (M, T).

Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/2178 od 6. srpnja 2021. o dopuni Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća utvrđivanjem sadržaja i prikaza informacija o okolišno održivim ekonomskim djelatnostima koje objavljuju poduzeća na koja se primjenjuje članak 19.a ili članak 29.a Direktive 2013/34/EU i utvrđivanjem metodologije obveznog objavljivanja informacija, SL L 443, 10.12.2021.

Delegirana uredba Komisije (EU) 2022/1214 od 9. ožujka 2022. o izmjeni Delegirane uredbe (EU) 2021/2139 u pogledu ekonomskih djelatnosti u određenim energetskektorima i Delegirane uredbe (EU) 2021/2178 u pogledu specifičnih javnih objava informacija o tim ekonomskim djelatnostima, SL L 188, 15.7.2022.

Delegirana uredba komisije (EU) 2023/2485 od 27. lipnja 2023. o izmjeni Delegirane uredbe (EU) 2021/2139 utvrđivanjem dodatnih kriterija tehničke provjere na temelju kojih se određuje pod kojim se uvjetima smatra da određene ekonomske djelatnosti znatno pridonose ublažavanju klimatskih promjena ili prilagodbi klimatskim promjenama i nanose li te djelatnosti bitnu štetu kojem drugom okolišnom cilju, SL L 21.11.2023.

Delegirana uredba komisije (EU) 2023/2486 od 27. lipnja 2023. o dopuni Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća utvrđivanjem kriterija tehničke provjere na temelju kojih se određuje pod kojim se uvjetima smatra da ekonomska djelatnost znatno doprinosi održivom korištenju i zaštiti vodnih i morskih resursa, prelasku na kružno gospodarstvo, sprečavanju i kontroli onečišćenja ili zaštiti i obnovi bioraznolikosti i ekosustava i nanosi li ta ekonomska djelatnost bitnu štetu kojem drugom okolišnom cilju i o izmjeni Delegirane uredbe Komisije (EU) 2021/2178 u pogledu specifičnih javnih objava informacija o tim ekonomskim djelatnostima, SL L 21.11.2023.

Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (dalje: ESMA) je 5. srpnja 2024. objavila Javnu izjavu za prvu primjenu ESRS-ova⁷, a sve s ciljem podržavanja novih zahtjeva te skretanja pozornosti na smjernice Europske komisije i Europske savjetodavne skupine za financijsko izvještavanje (engl. *European Financial Reporting Advisory Group*, dalje: EFRAG) kao i naglašavanje ključnih područja koja su iznimno bitna u pripremi izvještaja o održivosti u skladu s ESRS-ovima.

Osim toga, Kodeksom korporativnog upravljanja (dalje: Kodeks)⁸ propisana je objava politika procjene učinka društva na okoliš i zajednicu, očuvanje ljudskih prava i prava radnika te sprječavanje i sankcioniranje mita i korupcije. Te odredbe Kodeksa odnose se i na izdavatelje dionica na uređenom tržištu koji nisu obveznici izvještavanja o održivosti prema ZOR-u.

ESMA je 29. travnja 2025. objavila Smjernice ESMA-e o provedbi odredaba koje se odnose na izvještavanje o održivosti (engl. *Guidelines on Enforcement of Sustainability Information*, dalje: GLESI)⁹. GLESI se sastoji od 22 smjernice koje su grupirane u šest glavnih područja (osnovni koncepti, interna organizacija regulatora, uzorkovanje, provedba odredbi nad informacijama o održivosti, nadzorne mjere i europska koordinacija). Hanfa se 30. lipnja 2025. obvezala u cijelosti pridržavati odredbi GLESI smjernica.

Također, ESMA je objavila 30. lipnja 2025. Javnu izjavu o prvim nadzorima ESRS izvještavanja o održivosti¹⁰. S navedenom izjavom ESMA želi naglasiti da unatoč predviđenim izmjenama, ali i neizvjesnostima kao posljedicama Omnibus prijedloga (prijedlog Europske komisije sa zakonskim rasterećenjima iz veljače 2025. sa prijedlozima odgode primjene zahtjeva za korporativnim izvještavanjem o održivosti i smanjenja opsega obveznika), nacionalni regulatori trebaju provoditi nadzor informacija o održivosti i u prvoj (2025.) godini kao i provoditi mjere u jasnim slučajevima kršenja relevantnog okvira za izvještavanje o održivosti.

Izvještaj o održivosti

Izvještaj o održivosti je prema odredbama članka 29. stavka 3 ZOR-a sastavni dio izvještaja posloводства. Sadrži informacije vezane za pitanja održivosti, informacije potrebne za razumijevanje kako pitanja održivosti utječu na razvoj, poslovni rezultat i položaj društva te pruža sustavan pregled ESG čimbenika poslovanja, uključujući ključne pokazatelje uspješnosti i postavljene ciljeve kojima se društvo posvećuje kako bi pokazalo svoju predanost postizanju održivosti i stvaranju dugoročne vrijednosti za društvo.

U nastavku je prikazana struktura izvještaja o održivosti u skladu s ESRS standardima, Dodatak D, kao ogledni primjer strukture izvještaja sa svim standardima.

⁷ Dostupno na [ESMA32-992851010-1597 - ESRS Statement \(europa.eu\)](#)

⁸ Dostupan na: [Kodeks korporativnog upravljanja](#)

⁹ Dostupno na:

[ESMA32-992851010-1815 Guidelines on Enforcement of Sustainability Information GLESI HR.pdf](#)

¹⁰ [ESMA32-992851010-2254 Public Statement - Navigating change together: ESRS supervision in the Omnibus environment](#)

Tablica 1. Struktura izvještaja o održivosti u skladu s ESRS standardima, Dodatak D, kao ogledni primjer strukture izvještaja sa svim standardima

Dio izvještaja posloводства	Kodifikacija ESRS-a	Naslov
1. Opće informacije	ESRS 2	Opće objave, uključujući informacije dostavljene u skladu sa zahtjevima za primjenu tematskog ESRS-a navedene u Dodatku C ESRS-u 2.
2. Informacije o okolišu	Nije primjenjivo	Objavljivanja u skladu s člankom 8. Uredbe (EU) 2020/852 (Uredba o taksonomiji)
	ESRS E1	Klimatske promjene
	ESRS E2	Onečišćenje
	ESRS E3	Vodni i morski resursi
	ESRS E4	Bioraznolikost i ekosustavi
	ESRS E5	Korištenje resursa i kružno gospodarstvo
3. Informacije o društvenim pitanjima	ESRS S1	Vlastita radna snaga
	ESRS S2	Radnici u lancu vrijednosti
	ESRS S3	Pogođene zajednice
	ESRS S4	Potrošači i krajnji korisnici
4. Informacije o upravljanju	ESRS G1	Poslovno ponašanje

Izvor: Struktura izjave o održivosti u skladu s ESRS standardima (Dodatak D)

Izvještaj o provjeri izvještaja o održivosti

U skladu s odredbama članka 4. stavka 20. ZoREV-a izvještaj o provjeri izvještaja o održivosti je izvještaj koji izdaje revizorsko društvo u skladu sa standardima provjere izvještavanja o održivosti kako je određeno provedbenim aktima Europske komisije i odredbama ZoREV-a čiji je rezultat zaključak s ograničenim uvjerenjem koji daje revizorsko društvo u skladu sa ZOR-om i ZoREV-om.

Izvještaj o provjeri izvještaja o održivosti, zajedno sa izvještajem o održivosti, sastavni je dio izvještaja rukovodstva, odnosno godišnjeg izvještaja.

Iako ZoREV propisuje donošenje standarda s ograničenim uvjerenjem, u Republici Hrvatskoj se koristi Međunarodni standard za angažmane s izražavanjem uvjerenja (MSIU) 3000 (izmijenjeni)¹¹, kao najšire korišteni standard za angažmane izražavanja uvjerenja na izvještaj o održivosti te se do daljnjega izvještaj o provjeri izvještaja o održivosti izdaje s ograničenim uvjerenjem.

Europska komisija prvotno je namjeravala započeti s ograničenim uvjerenjem te prijeći na razumno uvjerenje, no Omnibus prijedlogom Europske komisije ide se u smjeru zadržavanja na ograničenom uvjerenju i izdavanjem smjernica za izražavanje uvjerenja do 2026. godine.

¹¹ [Međunarodni standard za angažmane s izražavanjem uvjerenja 3000 \(izmijenjen\), Angažmani s izražavanjem uvjerenja različiti od revizija ili uvida u povijesne financijske informacije](#)

Postupci koji se provode u angažmanu s izražavanjem ograničenog uvjerenja razlikuju se po prirodi i trajanju od angažmana s izražavanjem razumnog uvjerenja, i manjeg su opsega. Posljedično, razina uvjerenja koja se izražava u angažmanu s izražavanjem ograničenog uvjerenja znatno je niža od one koja bi se izražavala u angažmanu s izražavanjem razumnog uvjerenja. Priroda, trajanje i opseg odabranih postupaka ovise o profesionalnoj prosudbi, uključujući utvrđivanje područja u kojima je vjerojatno da će se pojaviti značajni pogrešni prikazi u (konsolidiranom) izvještaju o održivosti, bilo zbog značajne prijevare ili pogreške.

Popis obveznika izvještavanja o održivosti za 2024. godinu

Obveznici izvještavanja o održivosti sukladno odredbama članka 70. stavka 1. točke 1. ZOR-a za 2024. godinu su veliki poduzetnici i matična društva velikih grupa koji su subjekti od javnog interesa i koji na datum bilance prelaze kriterij prosječnog broja od 500 radnika tijekom prethodne poslovne godine. Od utvrđenog popisa obveznika izvještavanja o održivosti u prvom krugu, koji je utvrđen na temelju pokazatelja na posljednji dan poslovne godine 2023. (koji je dostupan [ovdje](#)), ukupno je 40 obveznika koji su izdavatelji vrijednosnih papira uvrštenih na uređeno tržište Zagrebačke burze i u odnosu na koje obveznike je Hanfa ovlaštena provjeravati jesu li informacije o održivosti sastavljene u skladu s relevantnim okvirom za izvještavanje o održivosti.

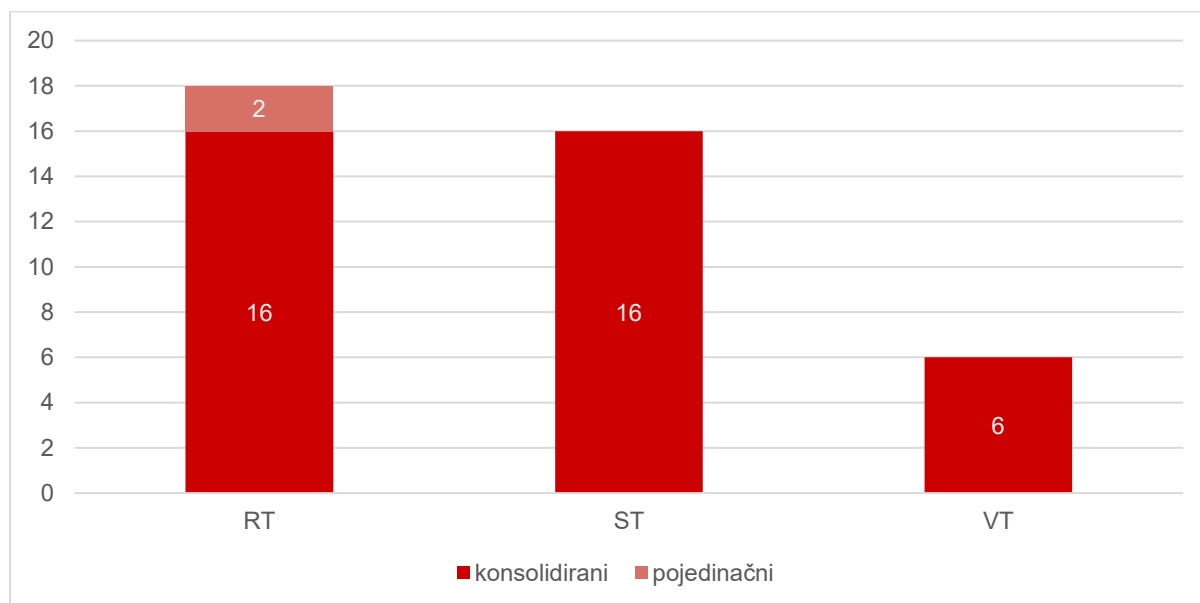
U Tablici 1. u Prilogu. dan je popis izdavatelja koji su obveznici sastavljanja izvještaja o održivosti za 2024. godinu zajedno s podjelom po segmentu tržišta na Zagrebačkoj burzi (dalje: ZSE), vrsti zaključka revizorskog društva za izvještaje o provjeri izvještaja o održivosti te opsegu konsolidacije izvještaja o održivosti.

Pregled izvještaja o održivosti i izvještaja o provjeri izvještaja o održivosti izdavatelja za 2024. godinu

Za potrebe ove analize uzeli su se u obzir izvještaji o održivosti i izvještaji revizorskih društava o provjeri izvještaja o održivosti 40 izdavatelja, obveznika objave izvještaja o održivosti, dostavljeni u službeni registar propisanih informacija (dalje: SRPI) prema Pravilniku o vođenju službenog registra propisanih informacija, u roku od četiri mjeseca od proteka godine, sukladno odredbama članka 462. ZTK-a prema kojemu je potrebno objaviti godišnji izvještaj javnosti najkasnije u roku od četiri mjeseca od proteka poslovne godine.

Od 40 izvještaja o održivosti samo su dva izdavatelja (5%) sastavila izvještaj o održivosti na pojedinačnoj osnovi s obzirom na to da za njih ne postoji obveza konsolidacije izvještaja o održivosti dok su svi drugi izvještaji o održivosti sastavljeni na konsolidiranoj osnovi.

Grafikon 1. Pregled izvještaja o održivosti za 2024. u odnosu na konsolidaciju podataka s ovisnim društvima izdavatelja prema segmentima uređenog tržišta¹²

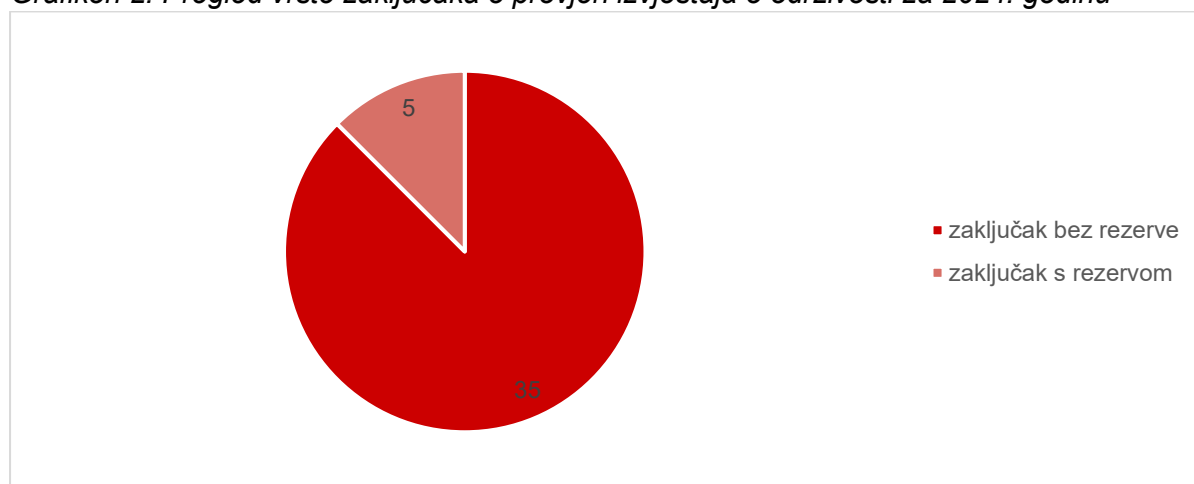

Izvor: Izvještaji o održivosti za 2024. zaprimljeni u službeni registar propisanih informacija (dalje: SRPI)

Od 40 izvještaja o provjeri izvještaja o održivosti samo su dva izdavatelja (5%) imala različita revizorska društva u odnosu na financijske izvještaje i izvještaje o održivosti (mogućnost predviđena sukladno odredbama članka 58.b stavka 3. ZoREV-a).

Pet izvještaja o provjeri izvještaja o održivosti izdavatelja imaju zaključak s rezervom o ograničenom uvjerenju u provjeri izvještaja o održivosti, dok svi ostali imaju zaključak s ograničenim uvjerenjem bez rezervi (88%), kako je vidljivo na sljedećim grafikonima.

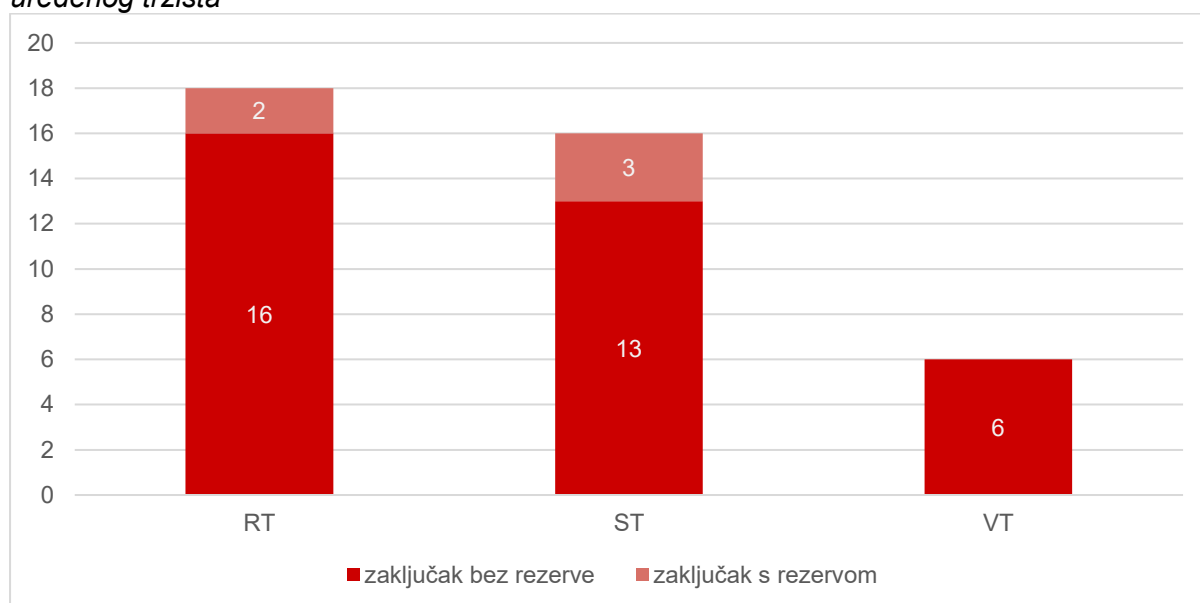
Grafikon 2. Pregled vrste zaključaka o provjeri izvještaja o održivosti za 2024. godinu

Izvor: Izvještaji o održivosti za 2024. zaprimljeni u SRPI

¹² Izdavatelji na uređenom tržištu: izdavatelji s vodećeg tržišta (VT), izdavatelji s redovitog tržišta (RT) i izdavatelji s službenog tržišta (ST)

Grafikon 3. Pregled vrste zaključaka o provjeri izvještaja o održivosti prema segmentima uređenog tržišta

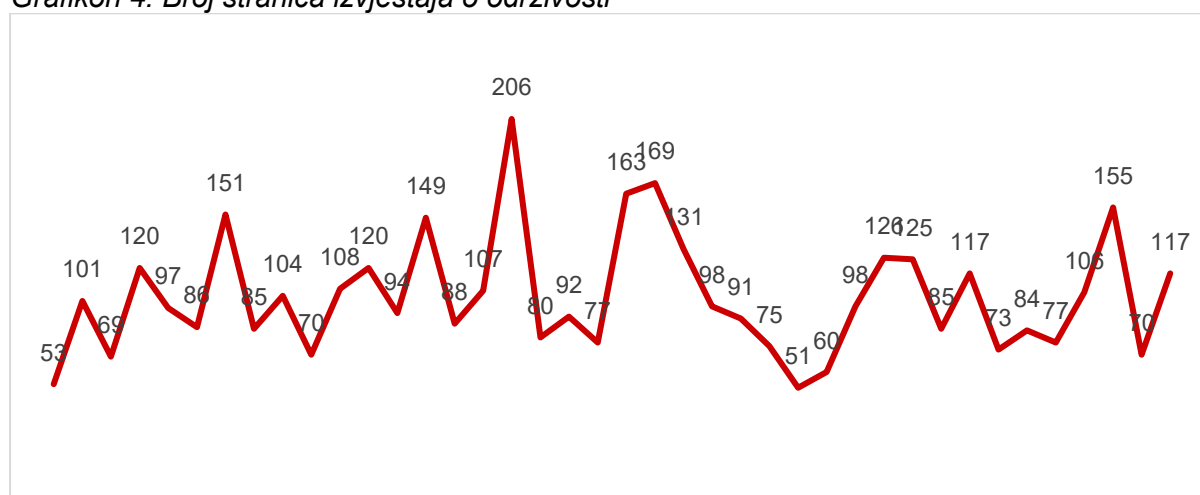

Izvor: Izvještaji o održivosti za 2024. zaprimljeni u SRPI

Ukupno 38 izvještaja o održivosti izdavatelja prati naslove pojedinih objava i tematskih standarda prema ESRS standardima (npr. objava E1-6, S1-4...) dok 10 izdavatelja ima i objavljen ESRS indeks s popisom objava prema ESRS standardima i pripadajućim stranicama u izvještajima o održivosti. Dva izdavatelja nemaju ni objave prema nazivima ESRS standarda ni ESRS indeks unutar izvještaja o održivosti.

Broj stranica izvještaja o održivosti različit je i kreće se od 51 do 206. Ukupan broj stranica izvještaja o održivosti svih izdavatelja iznosi 4.128, s prosjekom po izvještaju od 103 stranice. Ukupno osamnaest izdavatelja ima preko 100 stranica izvještaja o održivosti dok ih ostali imaju od 50 do 100.

Grafikon 4. Broj stranica izvještaja o održivosti

Izvor: Izvještaji o održivosti za 2024. zaprimljeni u SRPI

Od izdavatelja koji nisu obveznici izrade izvještaja o održivosti za 2024. dva su izdavatelja objavila izvještaj o održivosti u roku objave godišnjeg izvještaja (u roku od četiri mjeseca od proteka godine). Jedan izdavatelj, koji nije obveznik izrade izvještaja o održivosti, objavio je

nefinancijski izvještaj za 2024. godinu u skladu s standardima Globalne inicijative za izvještavanje (engl. *Global Reporting Initiative*, dalje GRI standardi)¹³. Izdavatelji, koji nisu obveznici izrade izvještaja o održivosti, na dobrovoljnoj osnovi sastavljaju izvještaj o održivosti primjenjujući neke od međunarodnih standarda izvještavanja o održivosti. Dodatno, dva izdavatelja imaju unutar izvještaja rukovodstva pojedine objave koji se odnose na održivo poslovanje. Jedan izdavatelj najavio je objavu izvještaja o održivosti krajem kolovoza 2024. godine.

Iako je ZOR-om predviđeno da se godišnji financijski izvještaji i izvještaji o održivosti sastavljaju u strojno i ljudima čitljivom formatu prema Delegiranoj Uredbi Komisije (EU) 2019/815 u pogledu regulatornih tehničkih standarda za specifikaciju jedinstvenog elektroničkog formata za izvještavanje (dalje: ESEF Uredba)¹⁴, izvještaji o održivosti za 2024. nisu na isti način označeni, odnosno ne sadrže dobrovoljne digitalne objave s obzirom da nije bilo potrebne izmjene ESEF Uredbe. Sve dok se izmjene ESEF Uredbe ne donesu ne očekuje se označavanje izvještaja o održivosti.

Pregled općih obilježja, izgleda i strukture izvještaja o održivosti izdavatelja je dan u nastavku:

- 95% izvještaja o održivosti su sastavni dio izvještaja posloводства, odnosno dio godišnjeg izvještaja, unutar ESEF formata
- 90% objava u izvještajima o održivosti su usklađene sa zahtjevima ESRS standarda (za 10% izdavatelja su revizorska društva izdala zaključak s rezervom zbog neusklađenosti s obzirom na ESRS standarde)
- za dva izvještaja o održivosti revizorsko društvo je u svom zaključku s rezervom navelo da proces procjene dvostruke materijalnosti nije u potpunosti proveden sukladno zahtjevima ESRS standarda, što može utjecati na pouzdanost identifikacije značajnih tema
- 27% izvještaja o održivosti slijedi u potpunosti strukturu izvještaja o održivosti istovjetnu onome prikazanome u dodatku D ali i dodatku F, ESRS standarda, a kod ostalih izvještaja o održivosti se tablice i dodaci vezani uz podatkovne točke koje proizlaze iz drugih propisa EU-a nalaze na kraju izvještaja ili u dodacima/prilozima izvještaja o održivosti, zajedno s kvalitativnim i kvantitativnim objavama prema Uredbi o taksonomiji.
- 82% izvještaja o održivosti koji su pripremljeni na konsolidiranoj osnovi sadrži i potvrdu da je obuhvat konsolidacije isti kao i za financijske izvještaje prema odredbama ESRS, BP-1 unutar Opće osnova za sastavljanje izvještaja o održivosti
- 60% izvještaja o održivosti sadrži i objavu vezanu uz više i niže razine lanca vrijednosti prema odredbama ESRS, BP-1 unutar Opće osnova za sastavljanje izvještaja o održivosti

c

¹³ [GRI standardi](#)

¹⁴ Delegirana Uredba Komisije (EU) 2019/815 u pogledu regulatornih tehničkih standarda za specifikaciju jedinstvenog elektroničkog formata za izvještavanje, SL L 143, 29. 5. 2019

- 40% izdavatelja je u izvještajima o održivosti navelo da je prilikom sastavljanja izvještaja o održivosti koristilo neke od smjernica EFRAG-a za implementaciju ESRS standarda¹⁵:
 - EFRAG IG 1 Dvostruka materijalnost
 - EFRAG IG 2: Lanac vrijednosti
 - EFRAG IG3 Detaljne podatkovne točke ESRS standarda i pripadajuća pojašnjenja
- 80% izvještaja o održivosti sadrži i tablicu s podatkovnim točkama koje proizlaze iz drugih propisa EU-a (Popis podataka u međusektorskim i tematskim standardima koji proizlaze iz drugih propisa EU-a (Upućivanje na Uredbu o objavljivanju informacija o održivom financiranju¹⁶, Upućivanje na treći stup¹⁷, Upućivanje na propise o referentnim vrijednostima¹⁸, Upućivanje na Europski zakon o klimi¹⁹)), uključujući i podatak o materijalnosti prema ESRS standardima, ESRS 2, Dodatak B
- svi izdavatelji su ocijenili kao materijalno značajnu temu klimatske promjene
- 60% izvještaja o održivosti sadrži i objave o učincima, rizicima i prilikama (IRO-1 u tematskim standardima E1, E2, E3, E4, E5, G1) u svim tematskim standardima
- 77% izvještaja o održivosti sadrži i objave u IRO-1 o savjetovanju s pogođenim dionicima te s vanjskim stručnjacima kako bi se mogli razumjeti učinci kojima poduzetnik može biti izložen, dok u ostalim izvještajima se djelomično ili manjim dijelom izostavlja savjetovanje s vanjskim dionicima te se oslanja samo na stručnost zaposlenika, planirajući angažman vanjskih dionika u narednim razdobljima
- 63% izdavatelja su definirali u potpunosti ili djelomično za sve materijalno označene teme ciljne vrijednosti te njihovo praćenje djelotvornosti politika i mjera u odnosu na značajne učinke, rizike i prilike koje proizlaze iz održivosti, a dio njih je naveo da ciljne vrijednosti nisu definirane uzimajući u obzir da je u 2024. godini prvi puta provedena procjena dvostruke materijalnosti te da će se definiranje ciljeva provesti u idućim narednim godinama
- 23% izdavatelja nije definiralo u izvještajima o održivosti vremenski horizont (definicija kratkoročnog, srednjoročnog i dugoročnog razdoblja za potrebe izvještavanja o održivosti, prema ESRS standardima, točki 9. Zahtjeva za objavljivanje BP-2)
- u vezi sa zahtjevom o objavi usporednih informacija u odnosu na prethodno razdoblje za sve kvantitativne pokazatelje i novčane iznose objavljene u tekućem razdoblju (ESRS standardi, ESRS 1, 7.1. Iskazivanje usporednih informacija), u kontekstu prve primjene ESRS standarda većina izdavatelja koristila je Prijelaznu odredbu o odjeljku 7.1. iskazivanje usporednih informacija (ESRS standardi, točka 10.3.) vezanu uz iskazivanje usporednih informacija te iste nisu objavili

¹⁵ Smjernice su dostupne na: [ESRS implementation guidance documents | EFRAG](#)

¹⁶ Uredba (EU) 2019/2088 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o objavama povezanim s održivosti u sektoru financijskih usluga ([SL L 317, 9.12.2019., str. 1.](#)).

¹⁷ Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (Uredba o kapitalnim zahtjevima ili CRR) ([SL L 176, 27.6.2013., str. 1](#)

¹⁸ Uredba (EU) 2016/1011 Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2016. o indeksima koji se upotrebljavaju kao referentne vrijednosti u financijskim instrumentima i financijskim ugovorima ili za mjerenje uspješnosti investicijskih fondova i o izmjeni direktiva 2008/48/EZ i 2014/17/EU te Uredbe (EU) br. 596/2014 ([SL L 171, 29.6.2016., str. 1.](#))

¹⁹ Uredba (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. lipnja 2021. o uspostavi okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni uredbi (EZ) br. 401/2009 i (EU) 2018/1999 („Europski zakon o klimi“) ([SL L 243, 9.7.2021., str. 1](#)

- većina izdavatelja je primijenila prijelaznu odredbu prema ESRS standardima, ESRS 1, točka 10.4., Dodatak C, sukladno kojoj je moguće izostaviti zahtjeve za objavljivanje koji se postupno uvode ili koji nisu primjenjivi u prvoj godini sastavljanja izvještaja o održivosti (kao što su objave o E1-9 Očekivane financijske posljedice značajnih fizičkih i tranzicijskih rizika te potencijalnih prilika povezanih s klimom, E5-6 Očekivane financijske posljedice učinaka, rizika i prilika povezanih s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom, S1-7 Obilježja radnika poduzeća koji nisu u radnom odnosu, S1-11 Socijalna zaštita, S1-13 Osposobljavanje i razvoj vještina i dio zahtjeva za objavljivanje S1-14 Zdravlje i sigurnost koji se odnosi na broj izgubljenih dana zbog ozljeda i smrtnih slučajeva na radu i na radnike koji nisu u radnom odnosu)
- 10 izdavatelja su članovi UN Global Compact Mreže Hrvatska²⁰
- samo se jedan izdavatelj obvezao na razvoj SBTi²¹ ciljeva, odnosno znanstveno utemeljenih ciljeva iako je manji broj izdavatelja prepoznao nužnost postavljanja cilja za bruto emisije stakleničkih plinova iz opsega 3 u skladu sa SBTi ciljevima za ograničenje globalnog zatopljenja na ispod 2°C, a poželjno na 1,5°C u skladu s ciljevima Pariškog sporazuma te navode plan usklađenja u idućim godinama. Jedan izdavatelj kao dio inozemne grupe ima postavljene znanstveno utemeljene ciljeve smanjenja emisija stakleničkih plinova
- 18 izdavatelja su članovi HR PSOR-a²²
- većina izdavatelja se osvrnula i na 17 Ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda (engl. *Sustainability Development Goals*, SDG ciljevi²³) te ih povezala sa svojim strateškim ciljevima od kojih u nastavku izdvajamo zajedničke većini izdavatelja:
 - smanjenje emisija stakleničkih plinova do 2030. u odnosu na baznu godinu
 - povećanje energetske učinkovitosti
 - vlastita proizvodnja zelene energije
 - ulaganje u istraživanje i razvoj zelene tranzicije
 - uvođenje održivih inovacija proizvoda smanjenjem ambalaže
 - porast korištenja električne energije iz obnovljivih izvora te ugradnja solarnih panela na uredskim i proizvodnim lokacijama
 - povećanje % reciklabilnosti proizvoda do 2050. godine
 - briga za očuvanje bioraznolikosti ekosustava
 - povećanje angažiranosti i zadovoljstva zaposlenika za 20% do 2030. godine
 - uključenje ESG ciljeva u ocjeni učinkovitosti na godišnjoj razini
 - generirati ekonomski rast s visoko angažiranim i sposobnim zaposlenicima, bez ozljeda na radu i uz ravnopravnost spolova.

²⁰ [Global Compact mreža Hrvatska](#)

²¹ *Science-Based Targets (SBTi)* je korporativna organizacija koja omogućuje tvrtkama i financijskim institucijama diljem svijeta da odigraju svoju ulogu u borbi protiv klimatske krize, razvijajući standarde, alate i smjernice koje im omogućuju da postave ciljeve smanjenja emisija stakleničkih plinova u skladu s onim što je potrebno kako bi se globalno zagrijavanje održalo ispod katastrofalnih razina i dosegla neto nula do najkasnije 2050. godine. SBTi navodi tvrtke koje su postavile znanstveno utemeljene ciljeve ili su se obvezale na razvoj ciljeva. <https://sciencebasedtargets.org/>.

²² Hrvatski poslovni savjet za održivi razvoj (HR PSOR) je nezavisna udruga privatnog sektora. Osnovani su je vodeći gospodarstvenici Hrvatske da bi poticali održivi razvoj u gospodarstvu i zastupali gospodarstvo u održivom razvoju. Članovi upravljaju udrugom i financiraju njeno djelovanje. HR PSOR danas ima 75 članova. <https://hrpsor.hr/staticp/content/7>

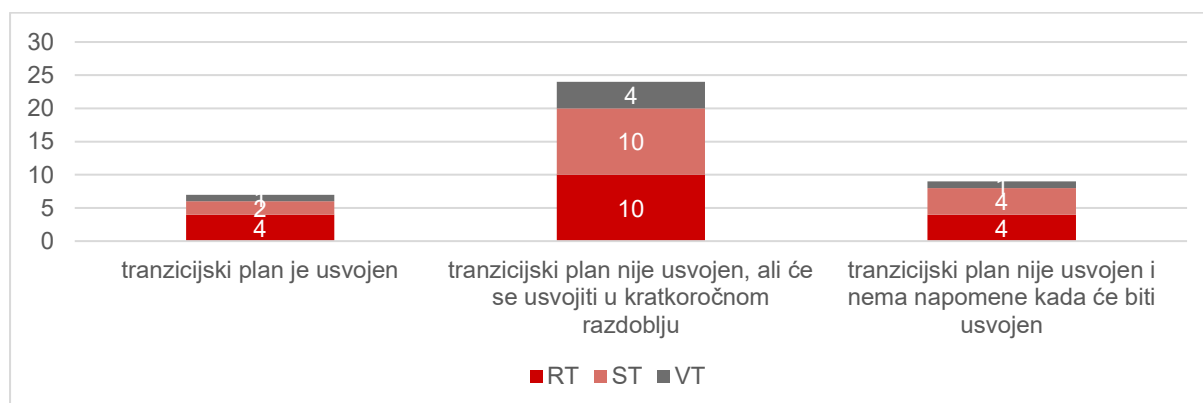
²³ Sedamnaest globalnih ciljeva za održivi razvoj (engl. *Sustainable Development Goals*, SDGs), poznati i kao Globalni ciljevi, su univerzalni ciljevi i pokazatelji za koje se očekuje da će ih članice Ujedinjenih naroda koristiti u kreiranju svojih programa i politika u sljedećih petnaest godina. [THE 17 GOALS | Sustainable Development](#)

Pregled osnovnih okolišnih informacija svih izdavatelja (E1 - E5)

- pet okolišnih standarda pokrivaju sadržaj o klimatskim promjenama (ESRS E1), onečišćenju (ESRS E2), vodnim i morskim resursima (ESRS E3), bioraznolikosti i ekosustavima (ESRS E4) i korištenju resursa i kružno gospodarstvo (ESRS E5)
- 100% izdavatelja u izvještajima o održivosti su objavili informacije o klimatskim promjenama te su opisali koje aktivnosti poduzimaju na tom području a dva izdavatelja su djelomično isto navela
- većina izdavatelja je navela da posjeduje određene certifikate povezane s područjem zaštite okoliša (primjerice ISO 14001 – Sustav upravljanja zaštitom okoliša, ISO 50001 – Sustav upravljanja energijom, ISO 9001 Sustav upravljanja kvalitetom) kao i certifikate u području održivosti vezanih uz sektor u kojem posluju
- izdavatelji su najmanje izvještavali o temama bioraznolikosti i ekosustavima (ESRS E4) (25%) te onečišćenju (ESRS E2) (30%)
- 30% izdavatelja nije primijenilo analizu scenarija u smislu utvrđivanja tranzicijskih događaja povezanih s klimatskim promjenama ili procjena načina na koji imovina ili poslovne aktivnosti izdavatelja mogu biti izložene ovim rizicima, ali navode da se ista planira provesti tijekom idućeg kratkoročnog razdoblja kako bi se omogućilo bolje strateško planiranje i razvoj mjera otpornosti.
- objave izdavatelja se odnose na informacije o godišnjoj potrošnji energenata, primjerice električne energije, goriva, loživog ulja, plina i slično kao i godišnjoj potrošnji vode i informacije o upravljanju i zbrinjavanju otpada
- metodologiju izračuna opsega 1, 2 i 3 emisija stakleničkih plinova opisalo je 85% izdavatelja u svojim izvještajima o održivosti, uglavnom primjenjujući međunarodni GHG standard (engl. *GHG Protocol Corporate Standard*)²⁴
- 3 izdavatelja nisu uopće objavili podatke o emisijama stakleničkih plinova opsega 1, 2 i 3, dok je 80% izdavatelja objavilo i podatke o emisijama stakleničkih plinova iz opsega 3 uključujući i djelomične procjene tih izdavatelja 70% izdavatelja nije navelo da izračune pokazatelja emisija stakleničkih plinova nije potvrdilo vanjsko tijelo koje je pružatelj jamstva, akreditirano za verifikaciju izračuna emisija stakleničkih plinova.

U nastavku se daje prikaz pregleda izdavatelja koji su usvojili i koji nisu usvojili tranzicijski plan za ublažavanje klimatskih promjena.

Grafikon 5. Pregled usvajanja tranzicijskog plana za ublažavanje klimatskih promjena izdavatelja

Izvor: izvještaji o održivosti za 2024. zaprimljeni u SRPI

²⁴ [Corporate Standard | GHG Protocol](#)

- 7 izdavatelja (18%) objavilo je u svojim izvještajima o održivosti da su usvojili tranzicijski plan za ublažavanje klimatskih promjena i implementirali ga u strategiju i politike izdavatelja. Devet izdavatelja (22%) nisu usvojili tranzicijski plan te ni ne navode precizno vremenski rok u kojem ga planiraju donijeti. Ostalih 60% izdavatelja također nisu donijeli tranzicijski plan no definiraju kratkoročni i srednjoročni vremenski rok u kojem ga planiraju donijeti (najčešće od 2025.-2030.).

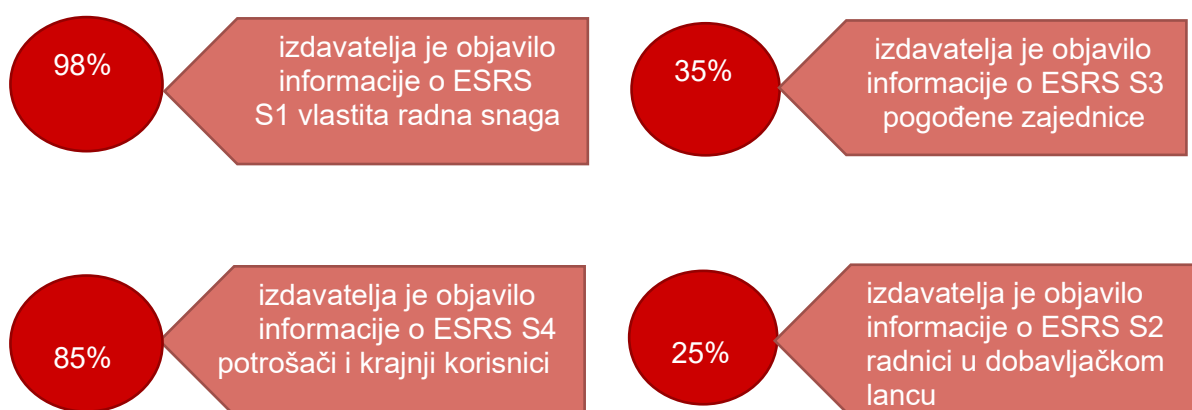
Pregled osnovnih informacija usmjerenih na društvenu održivost svih izdavatelja (S1 - S4)

ESRS S1-S4 predstavljaju četiri društvena standarda koji pokrivaju društvene teme i omogućuju poduzetnicima da na strukturiran način izvještavaju o informacijama o vlastitoj radnoj snazi i izvan granica poduzetnika (S1), o zaposlenicima u lancu vrijednosti (S2), o pogođenim zajednicama na koje utječu aktivnosti tvrtke (S3) te potrošačima i krajnjim korisnicima (S4). Norme ESRS S2-4 ne daju kvantitativne, već samo kvalitativne informacije.

U nastavku je dan pregled osnovnih društvenih informacija svih izdavatelja.

- 39 izdavatelja su objavili informacije o vlastitoj radnoj snazi
- izdavatelj koji nije objavio informacije o vlastitoj radnoj snazi ujedno ima i zaključak revizorskog društva u izvještaju o provjeri izvještaja o održivosti s rezervom,
- 13% izdavatelja nisu objavili informacije ni o jednom od 3 ESRS standarda: S2 radnici u dobavljačkom lancu, S3 pogođene zajednice i S4 potrošači i krajnji korisnici
- o temi S2 radnici u dobavljačkom lancu nije objavilo više od 75% izdavatelja, temu S3 pogođene zajednice nije objavilo 65% izdavatelja, informacije o S4 potrošači i krajnji korisnici nije objavilo 15% izdavatelja, kako je i vidljivo prema podacima u nastavku.

Slika 1. Udio objava izdavatelja prema društvenim standardima S1-S4 u izvještajima o održivosti za 2024. godinu

Izvor: izvještaji o održivosti za 2024. zaprimljeni u SRPI

- Potrošači i krajnji korisnici (S4) je tema koja je više prepoznata od strane izdavatelja u odnosu na temu pogođene zajednice (S3) i radnike u lancu dobavljača (S2). Aktivnost izdavatelja oko lanca dobavljača i uključenost u pomoć zajednicama u kojima djeluju bi mogla biti na većoj razini.

- objave su se uglavnom odnosile na radne uvjete (zdravlje i sigurnost), rodnu ravnopravnost i jednake plaće za jednak rad te osposobljavanje i razvoj vještina
- većini izdavatelja je cilj uspostaviti ugodno i inkluzivno radno okruženje poštujući prioritete zaposlenika različite dobi uz poticanje ravnopravnosti spolova na radnom mjestu i s obzirom na rukovodeće pozicije te stvaranje pozitivnih društvenih promjena
- većina izdavatelja ne navodi udio zaposlenih osoba s invaliditetom u ukupnom broju zaposlenika, a udio izdavatelja koji su objavili ne prelazi 4%
- izdavatelji su u objavama spomenuli fluktuaciju i stopu zadržavanja zaposlenika navodeći prisutnost rizika gubitka radne snage u određenim djelatnostima izdavatelja sa stopom fluktuacije zaposlenih u izvještajnom razdoblju do 70% kod nekih izdavatelja
- što se tiče obuhvata kolektivnog pregovaranja izdavatelji objavljuju ukupni broj zaposlenika obuhvaćenih kolektivnim ugovorima koji varira od izdavatelja do izdavatelja, s obzirom na razlike u geografskoj zastupljenosti zaposlenika, veličinu izdavatelja, prisutan sezonski rad i druge razlike
- manji dio izdavatelja navodi objave o radnicima koji nisu u radnom odnosu (kao što su sezonski radnici)
- u objavama se često naglašava važnost zdravlja i poboljšanje sigurnosti na radnom mjestu
- od pokazatelja zdravlja i sigurnosti prikazane su objave o praćenju stope ozljede na radu i stope smrtnosti
- također se navode objave o udjelu zaposlenika koji su sudjelovali u pregledima uspješnosti i profesionalnog razvoja tijekom 2024. kao i prosječan broj sati osposobljavanja po zaposleniku
- u izvještajima o održivosti uglavnom nisu bile navedene ozbiljnije pritužbi zbog kršenja ljudskih prava i zaprimljenih prijava zabrinutosti ili nepravilnosti osim desetak pritužbi radnika u vezi sa zaštitom dostojanstva radnika i diskriminacijom. Nisu zabilježeni novčani iznosi povezani s takvim incidentima ili pritužbama, što ipak ukazuje na stabilno i etično poslovno okruženje.

Pregled osnovnih informacija o upravljanju (ESRS G1 – Poslovno ponašanje)

- standard poslovnog ponašanja se odnosi na objave o korporativnom upravljanju koje će omogućiti razumijevanje strategije i pristupa poduzetnika, njegovih procesa te njegovu uspješnost u pogledu poslovnog ponašanja
- pridržavanjem ESRS G1 poduzetnici mogu spriječiti korporativno neetično ponašanje koje često vodi do reputacijske štete te ojačati odnose s kupcima, dobavljačima i zaposlenicima
- standard obuhvaća 6 sljedećih područja: G1-1 Politike poslovnog ponašanja i korporativna kultura, G1-2 Upravljanje odnosima s dobavljačima, G1-3 Sprečavanje i otkrivanje korupcije i podmićivanja, G1-4 Slučajevi korupcije ili podmićivanja, G1-5 Politički utjecaj i lobiranje, G1-6 Prakse plaćanja.

G1-1 Politike poslovnog ponašanja i korporativna kultura

- samo jedan izdavatelj nije naveo objave o politikama poslovnog ponašanja i korporativne kulture
- svi izdavatelji su opisali svoju upravljačku strukturu
- dio izdavatelja je navelo da su ustrojili posebnu organizacijsku jedinicu za praćenje održivog poslovanja.
- izdavatelji su naveli i informacije o svojim temeljnim vrijednostima te misiji i viziji

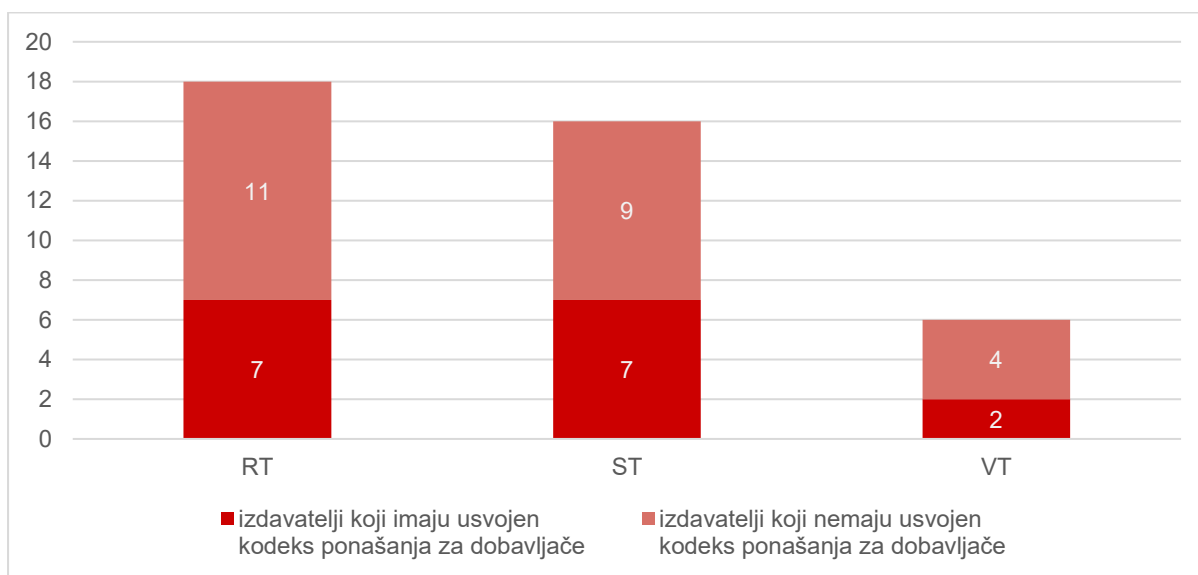
- izdavatelji su naveli da se pridržavaju Kodeksa korporativnog upravljanja, a određeni izdavatelji naveli su da imaju usvojene interne kodekse ponašanja i/ili etičke kodekse kojih su se dužni pridržavati svi zaposlenici
- poslovanje izdavatelja i unaprjeđenje praksi korporativnog upravljanja se provodi kroz usvojene politike i pravilnike izdavatelja usmjerene na teme sprječavanja sukoba interesa, antikorupcijsku politiku, prijavljivanje nepravilnosti zaštitu na radu, etiku, kibernetičku sigurnost, nabavu, odnose sa dobavljačima, teme održivosti i ostale
- izdavatelji su naveli da štite zviždače kroz implementaciju Pravilnika o postupku unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti koji osigurava mehanizme za prijavu nepravilnosti te zaštitu osoba koje prijavljuju takve nepravilnosti.

G1-2 Upravljanje odnosima s dobavljačima

- 87% izdavatelja navelo je ovu temu kao materijalnu te su izvijestili o istoj u izvještaju o održivosti. Iako su izdavatelji prepoznali dubinsku analizu dobavljača i diverzifikaciju dobavljača s aspekta održivosti kako bi se smanjila ranjivost još uvijek većina izdavatelja nije uspostavila društvene i okolišne kriterije kao kriterij pri odabiru dobavljača ni uspostavili proces praćenja i ocjena dobavljača putem upitnika za dobavljače.

U nastavku se daje pregled izdavatelja koji imaju usvojen Kodeks ponašanja za dobavljače prema segmentima uređenog tržišta.

Grafikon 6. Pregled izdavatelja koji imaju usvojen Kodeks ponašanja za dobavljače prema segmentima uređenog tržišta

Izvor: izvještaji o održivosti za 2024. zaprimljeni u SRPI

- Iz grafikona je vidljivo da 16 (40%) izdavatelja ima usvojen kodeks ponašanja za dobavljače, čime se integriraju ESG čimbenici u nabavni proces te se pri odabiru partnera biraju kriteriji kao što su kvaliteta i sigurnost proizvoda, razni certifikati (npr. Ecolabel, Kosher, RSPO, Rainforest Alliance), ISO standardi, pouzdanost isporuke te usklađenost s relevantnim zakonima i ekološkim normama.

G1-3 Sprečavanje i otkrivanje korupcije i podmićivanja

- objave o borbi protiv korupcije uglavnom sadrže navode o primjeni najviših etičkih standarda korporativnog upravljanja te individualnog ponašanja zaposlenika, kao i o usvojenim politikama sprječavanja i sankcioniranja podmićivanja i korupcije
- 30 izdavatelja (75%) objavilo je informacije o borbi protiv korupcije od kojih određeni dio izdavatelja ima i usvojene vlastite antikorupcijske politike za zaposlenike koje dijelom jesu usklađene s Konvencijom Ujedinjenih naroda protiv korupcije, proklamirajući nultu stopu tolerancije prema mitu i korupciji u svim poslovnim aktivnostima
- dva izdavatelja od 40 su naveli da imaju certifikat ISO 37001 – Sustav upravljanja za suzbijanje podmićivanja
- dodatno je jedan izdavatelj najavio uvođenje istog certifikata u srednjem roku
- manji broj izdavatelja navodi i broj održanih edukacija na temu sprječavanja korupcije, podmićivanja i sukoba interesa.

G1-4 Slučajevi korupcije ili podmićivanja

- 33% izdavatelja je ocijenilo ovu temu kao nematerijalnu te nije izvijestilo o istoj u ovom tematskom standardu
- izdavatelji navode da nije bilo incidenata, prijava, osuda ili novčanih kazni za kršenje propisa o borbi protiv korupcije i podmićivanja tijekom 2024. osim kod jednog izdavatelja.

G1- 5 Politički utjecaj i lobiranje

- 40% izdavatelja identificiralo je ovu temu kao materijalnu
- u vezi s ovim zahtjevom za objavljivanje izdavatelji koji su objavili ovaj standard su naveli da se ne bave političkim angažmanom bilo koje vrste niti se bavi lobiranjem, ne pružaju financijsku potporu ili potporu u naravi političkim strankama, njihovim izabranim predstavnicima ili osobama koje se kandidiraju za političku službu.
- samo jedan izdavatelj je objavio da iako to do sada nije bio slučaj da mogu povremeno davati donacije ili sponzorirati političke stranke i aktivnosti ali u skladu sa internim standardima na razini tog izdavatelja
- jedan izdavatelj je upisan i u registar povjerenika za informiranje Republike Hrvatske (<https://tjv.pristupinfo.hr>), sa ulogom da štiti, prati i promiče pravo na pristup i ponovnu uporabu informacija temeljem Ustava Republike Hrvatske i Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine br. 69/22)
- jedan izdavatelj je podnio zahtjev za registraciju te čeka potvrdu registracije u registru lobista Republike Hrvatske, temeljem Zakona o lobiranju (Narodne novine br. 36/24) i Pravilnika o vođenju registra lobista (Narodne novine br. 123/24) u koji se moraju upisati svi koji se u Republici Hrvatskoj bave lobiranjem.

G1 - 6 Prakse plaćanja

- 77% izdavatelja u ovom standardu navodi objave o praksama, uvjetima i standardima plaćanja prema dobavljačima posebno u pogledu kašnjenja plaćanja malim i srednjim poduzetnicima, što je i u skladu sa pitanjima i odgovorima EFRAG-a (pitanje 444)²⁵ u vezi praksi plaćanja
- izdavatelji navode različite prakse plaćanja, pri čemu vrijeme plaćanja računa varira od 4 do 180 dana (za dobavljače izvan EU i veće dobavljače i ovisno o segmentu

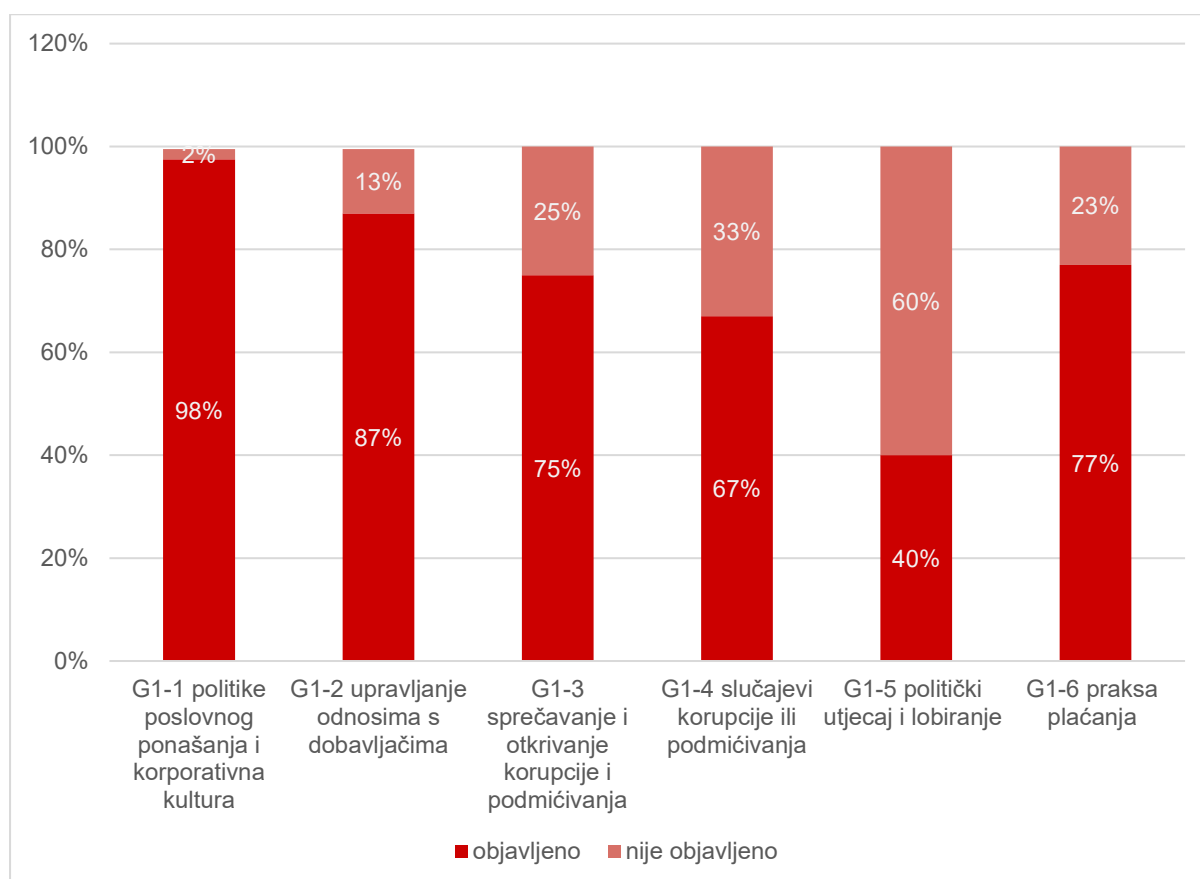
²⁵ [Explanations January - November 2024.pdf](#)

dobavljača) s prosjekom plaćanja izdavatelja koji su objavili navedene prakse oko 50 dana.

- manji broj izdavatelja navodi i prosječno kašnjenje u plaćanju računa u 2024
- samo 4 izdavatelja navode podatak o broju trenutačno neriješenih sudskih postupaka povezanih sa zakašnjelim plaćanjima i to 15 takvih sudskih postupaka
- uvjeti plaćanja su definirani ili u općim uvjetima nabave izdavatelja ili u internim politikama izdavatelja načelno se vodeći rokovima plaćanja Direktive 2011/7/EU o borbi protiv kašnjenja u plaćanju²⁶, koja općenito dopušta rokove plaćanja do 60 dana kao i Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi (Narodne novine br. 114/22) i Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine br. 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22, 145/23, 155/23).

U nastavku se daje pregled udjela objava svih izdavatelja prema G1 standardu poslovnog ponašanja, od G1-1 do G1-6.

Grafikon 7. Pregled zahtjeva za objavljivanje u standardu G1 Poslovno ponašanje u izvještajima o održivosti za 40 izdavatelja

Izvor: izvještaji o održivosti za 2024. zaprimljeni u SRPI

- iz grafikona je vidljivo da se najveći udio objava izdavatelja u standardu poslovnog ponašanja odnosi na politike poslovnog ponašanja i korporativnu kulturu (G1-1) od 98%, a najmanji udio objava izdavatelja odnosi na politički utjecaj i lobiranje (G1-5) s 40%.

²⁶ Direktiva 2011/7/EU o borbi protiv kašnjenja u plaćanju, SL L 48, 23. 2. 2011., dostupno na <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=celex%3A32011L0007>

Objave izdavatelja o specifičnim temama

- od tema specifičnih za izdavatelje oko 40% izdavatelja navelo je da imaju posebne teme kao što su: kibernetička (informacijska) sigurnost, doprinos razvoju zajednice, upravljanje projektima, digitalizacija, program dionica i ostale teme.

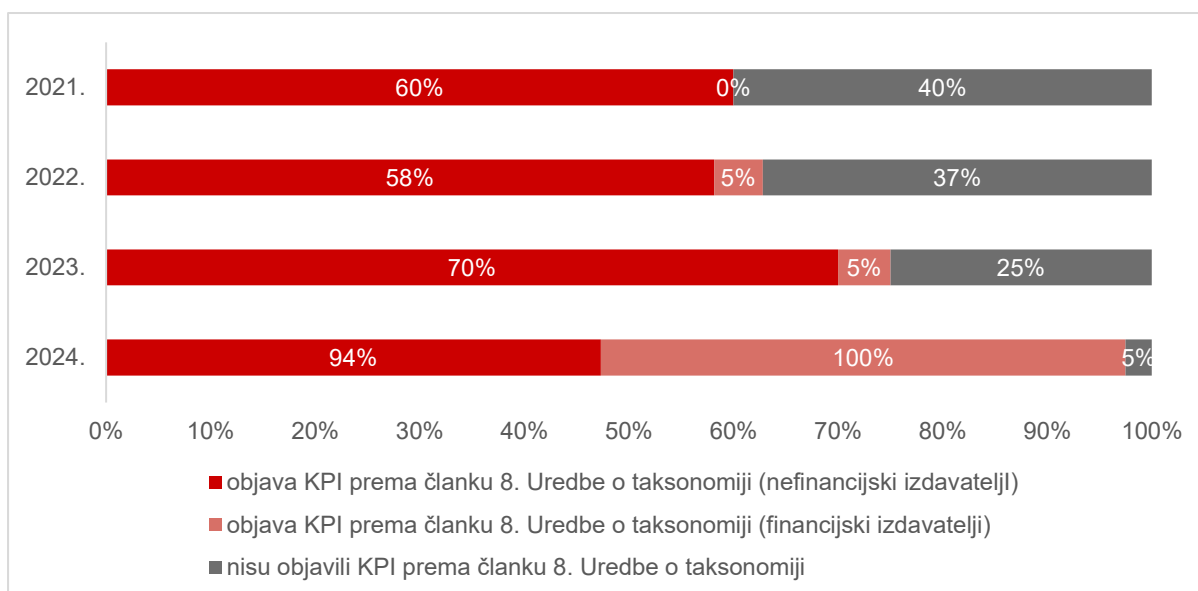
Objave prema članku 8. Uredbe o taksonomiji

Izdavatelji objavljuju pokazatelje prema članku 8. Uredbe o taksonomiji od 2021. do 2023, unutar nefinancijskih izvještaja, prema Direktivi o nefinancijskom izvještavanju (engl. *Non Financial Reporting Directive*, dalje: NFRD Direktiva)²⁷. 2024. prva je godina u kojoj izdavatelji izvještavaju o objavama prema članku 8. Uredbe o taksonomiji u izvještajima o održivosti.

Od 40 izdavatelja koji su objavili izvještaj o održivosti 38 izdavatelja (95%) objavilo je pokazatelje i informacije prema Uredbi o taksonomiji, od kojih 33 izdavatelja objavilo je pokazatelje za nefinancijske izdavatelje, a 5 izdavatelja za financijske izdavatelje. U 2023. pokazatelje je prema Uredbi o taksonomiji objavilo 75% izdavatelja koji su izradili nefinancijski izvještaj za 2023. godinu.

Kao dio komentara za osnovu u zaključku s ograničenim uvjerenjem s rezervom revizorska društva su komentirali i nalaze za 2 izdavatelja s obzirom na neusklađenost objava u izvještaju o održivosti sa zahtjevima izvještavanja iz članka 8. Uredbe o taksonomiji u pogledu: prikaza taksonomskih pokazatelja, uključujući prihode, kapitalne i operativne rashode i metodološkog opisa procesa klasifikacije ekonomskih djelatnosti prema taksonomiji.

Grafikon 8. Pregled izdavatelja prema objavi pokazatelja povezanih s taksonomski prihvatljivim gospodarskim djelatnostima za 2021., 2022., 2023. i 2024. godinu

Izvor: Nefinancijski izvještaji izdavatelja za 2021., 2022. i 2023. i izvještaji o održivosti za 2024. godinu

²⁷ Direktiva 2014/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2014. o izmjeni Direktive 2013/34/EU u pogledu objavljivanja nefinancijskih informacija i informacija o raznolikosti određenih velikih poduzeća i grupa, 15.11.2014., L 330/I

Objave izdavatelja prema članku 8. Uredbe o taksonomiji za 50% izdavatelja se nalaze na početku informacija o okolišu (prema preporuci ESRS standarda ESRS 1, Dodatku D i Dodatku F). Osamnaest izdavatelja objavilo je iste podatke ili na kraju samog izvještaja o održivosti ili prema ESRS standardu Općoj objavi ESRS 1 ili na kraju informacija o okolišu ili dijelom u informacijama o okolišu sa tablicama o taksonomskim pokazateljima o uspješnosti na kraju izvještaja o održivosti u dodacima i/ili prilogima.

Broj stranica izvještaja o održivosti koji se odnosi na objave prema članku 8. Uredbe o taksonomiji je različit i kreće se od 3 do 100 stranica. Ukupan broj stranica izvještaja o održivosti koji se odnosi na objave prema Uredbi o taksonomiji iznosi 424 stranice, s prosjekom po izvještaju o održivosti od 11 stranica.

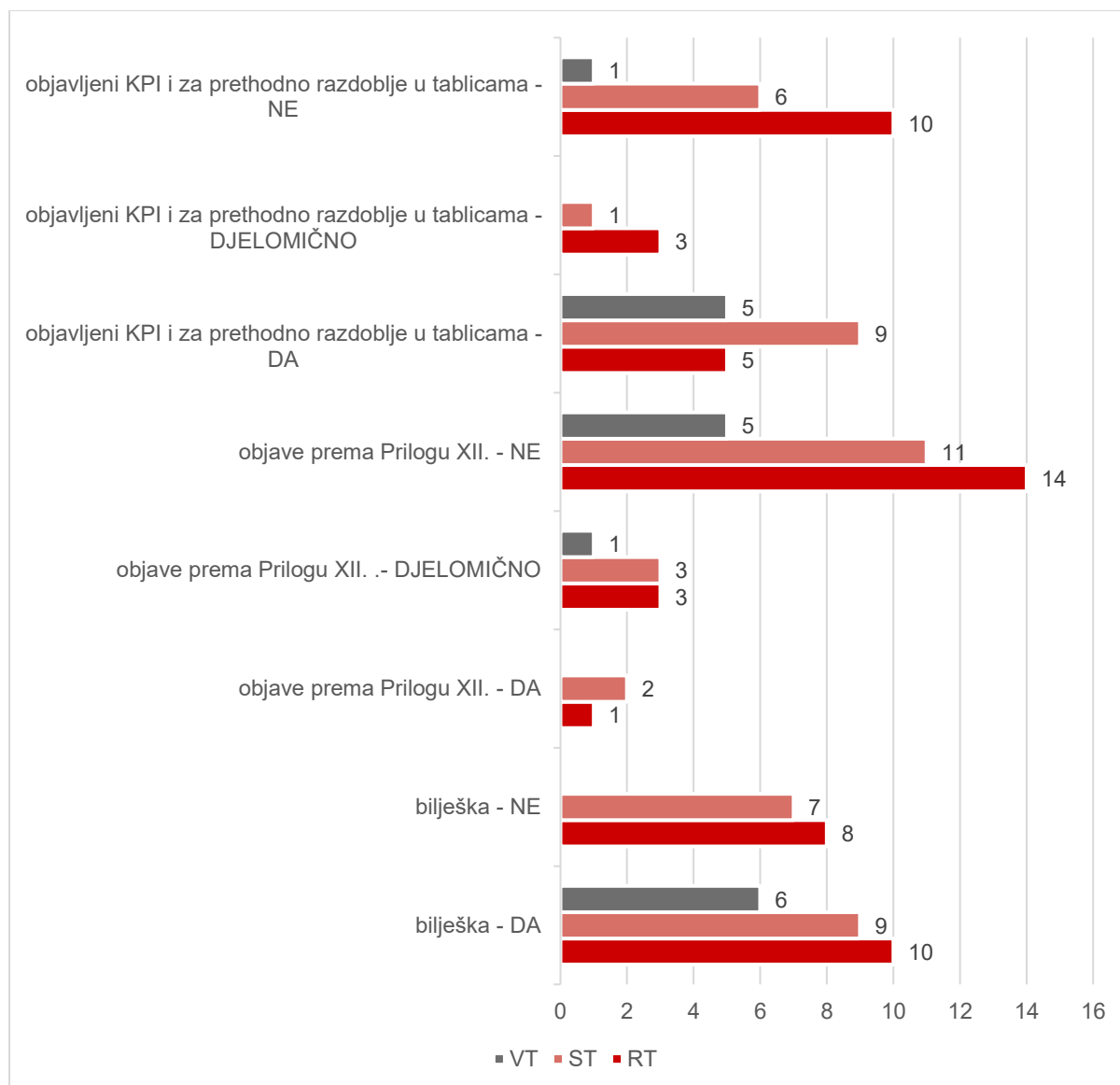
Uvidom u objave o taksonomiji od 38 izdavatelja analizom je ustanovljeno sljedeće te prikazano dodatno u Grafikonu 9. :

- 66% izdavatelja ima navedenu poveznicu/bilješku kod izračuna udjela prihoda, kapitalnih i operativnih rashoda prema članku 8. Uredbe o taksonomiji (dalje: KPI-ova)²⁸ na financijske izvještaje/ili bilješke u financijskim izvještajima, a 34% izdavatelja nemaju isto navedeno u svojim izvještajima o održivosti
- 45% izdavatelja nije objavilo KPI pokazatelje prema taksonomiji o prihvatljivim djelatnostima i za prethodno razdoblje (2023.) u zadanim predlošcima
- 74% izdavatelja nije objavilo obveznu tablicu prema Prilogu XII. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2022/1214 (djelatnosti u sektoru nuklearne energije i prirodnog plina)²⁹, kao dijelu Uredbe o taksonomiji, 18% izdavatelja je objavilo samo opisno da nemaju nikakve aktivnosti koje su povezane s nuklearnom energijom ili korištenjem fosilnih plinova te stoga takve aktivnosti nisu obuhvaćene EU Taksonomijom u kontekstu izvještavanja o održivosti, dok je samo 8% izdavatelja objavilo zahtijevane tablice

²⁸ KPI (engl. *Key Performance Indicator*), ključni pokazatelji uspješnosti, prema članku 8. Uredbe o taksonomiji

²⁹ Delegirana uredba Komisije (EU) 2022/1214 od 9. ožujka 2022. o izmjeni Delegirane Uredbe (EU) 2021/1239 u pogledu ekonomskih djelatnosti u određenim energetskektorima i Delegirane uredbe (EU) 2021/2178 u pogledu specifičnih javnih objava informacija o tim ekonomskim djelatnostima, 15.7.2022., L 188/I

Grafikon 9. Pregled izvještaja o održivosti sa objavama prema članku 8. Uredbe o taksonomiji sa naznakama poveznice/bilješke kod izračuna KPI-ova s objavama prema Prilogu XII. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2022/1214 i sa objavama KPI i za prethodno razdoblje

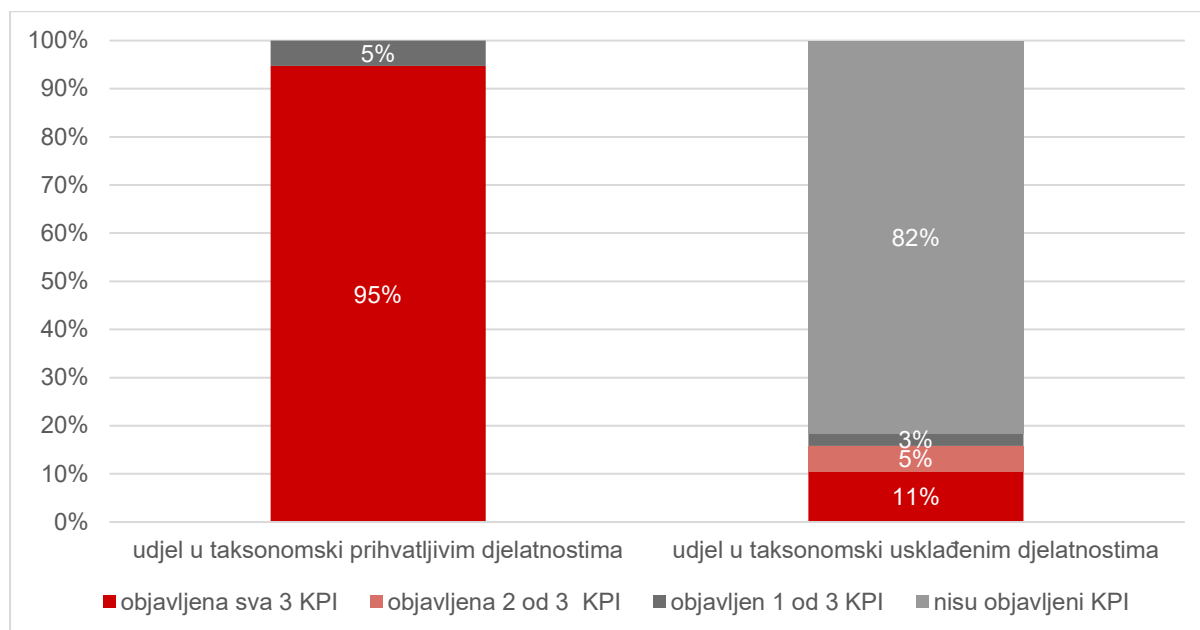

Izvor: izvještaji o održivosti za 2024. zaprimljeni u SRPI

Od 33 (od ukupno 35) nefinancijskih izdavatelja koji su objavili KPI pokazatelje prema članku 8. Uredbe o taksonomiji, (2 nefinancijska izdavatelja nisu objavili KPI pokazatelje prema članku 8. Uredbe o taksonomiji):

- njih 61% sadrži u objavama prema članku 8. Uredbe o taksonomiji i tablice udjela uspješnosti po prihvatljivim i usklađenim djelatnostima prema 6 okolišnih ciljeva, sukladno Uredbi o taksonomiji, odnosno njih 39% ne sadrži iste objave
- 76% (25) izdavatelja navelo je da primjenjuje načelo izbjegavanja dvostrukog uračunavanja istih podataka u različitim KPI pokazateljima uspješnosti, odnosno njih 24% nije isto navelo.

Grafikon 10. Pregled objavljenih KPI pokazatelja od s taksonomijom prihvatljivih i usklađenih djelatnosti za 38 izdavatelja

Izvor: izvještaji o održivosti za 2024. zaprimljeni u SRPI

U Grafikonu 10. vidljiv je pregled objavljenih KPI pokazatelja izdavatelja od s taksonomijom prihvatljivih i usklađenih djelatnosti.

95% izdavatelja objavilo je sva tri KPI pokazatelja od s taksonomijom prihvatljivih djelatnosti, odnosno 5% izdavatelja je objavilo barem jedan pokazatelj.

Od 38 izdavatelja koji su objavili pokazatelje od s taksonomijom usklađenih djelatnosti (okolišno održivima) prema članku 8. Uredbe o taksonomiji, 4 (11%) izdavatelja su objavili sva tri pokazatelja dok su 3 (8%) izdavatelja objavili barem jedan od tri KPI pokazatelja uspješnosti od s taksonomijom usklađenih djelatnosti. Ostalih 31 izdavatelja (82%) nemaju objavljene KPI pokazatelje od s taksonomijom usklađenih djelatnosti.

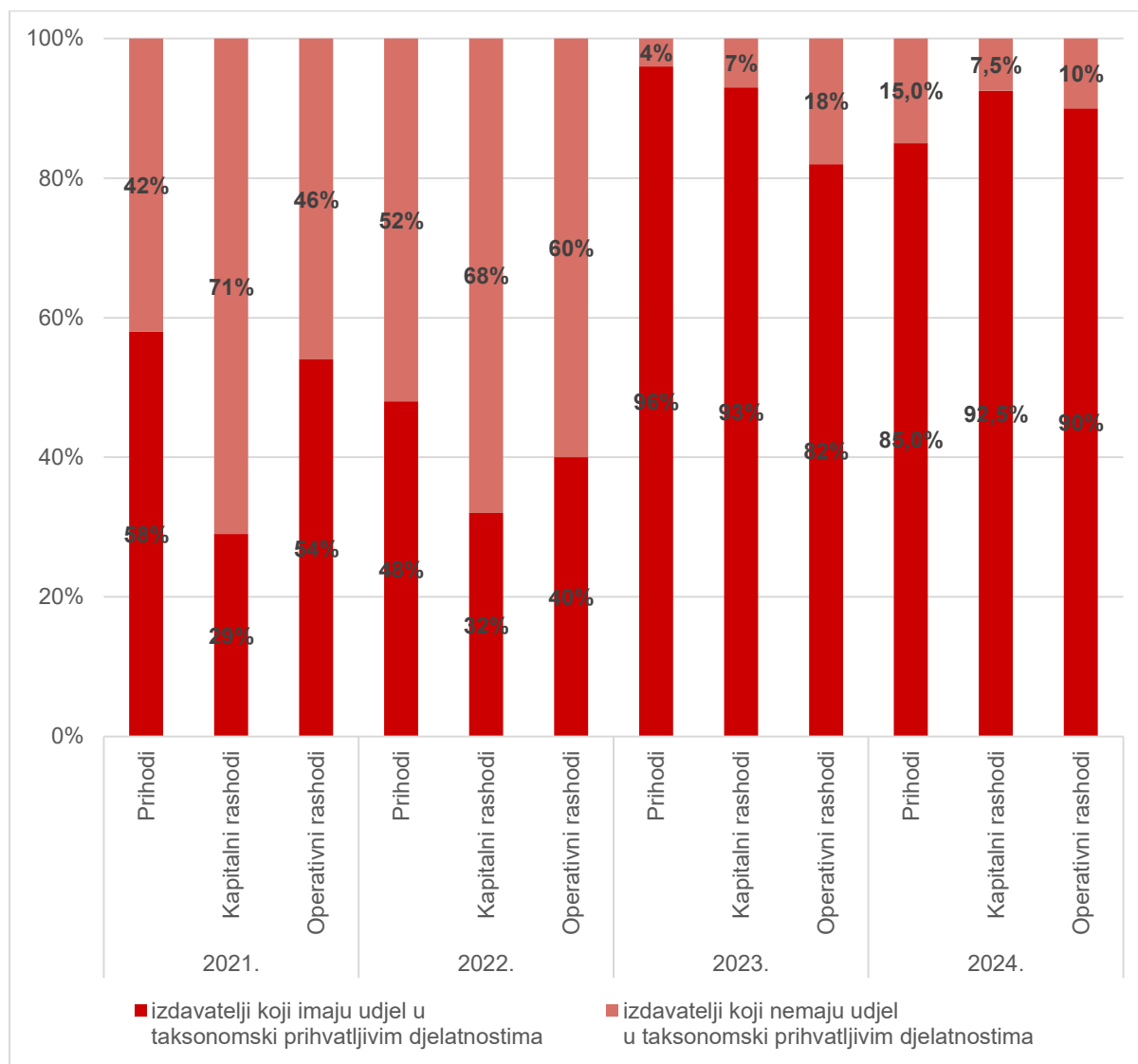
Kao razlog neusklađenosti taksonomskih djelatnosti većina izdavatelja navode sljedeće razloge:

- prihvatljive djelatnosti nisu u skladu s kriterijima tehničke provjere i ne štete bitno niti jednom od preostalih okolišnih ciljeva
- ne provođenje procjena klimatskih rizika i analize osjetljivosti na fizičke klimatske rizike zbog čega nije bilo moguće se uskladiti sa uvjetom da se ne šteti bitno niti jednom od preostalih okolišnih ciljeva
- neusklađenost s minimalnim zaštitnim mjerama.

Samo 11% izdavatelja objavilo je omogućujuće djelatnosti odnosno 13% izdavatelja objavilo je prijelazne djelatnosti u svojim objavama po članku 8. Uredbe o taksonomiji i uglavnom se radi o malim vrijednostima kapitalnih rashoda.

Na sljedećem grafikonu dostupan je skupni pregled objava izdavatelja prema svakom KPI pokazatelju, a potom je analiziran svaki KPI pokazatelj zasebno.

Grafikon 11. Pregled objava izdavatelja prema vrsti KPI pokazatelja povezanih s taksonomski prihvatljivim djelatnostima za 2021., 2022., 2023. i 2024. godinu

Izvor: Nefinancijski izvještaji izdavatelja za 2021., 2022. i 2023. i izvještaji o održivosti za 2024. zaprimljeni u SRPI

Od izdavatelja koji nisu obveznici izrade izvještaja o održivosti za 2024. godinu samo su dva izdavatelja na dobrovoljnoj osnovi, do izrade ove analize, objavili KPI pokazatelje prema taksonomski prihvatljivim odnosno usklađenim djelatnostima prema članku 8. Uredbe o taksonomiji.

Primjeri taksonomski prihvatljivih djelatnosti u kojima su izdavatelji ostvarili prihod, kapitalne i operativne rashode podijeljeni po sektorskoj klasifikaciji izdavatelja su navedeni u Tablici 2. na kraju ovog izvještaja.

Ključni pokazatelj uspješnosti koji se odnosi na prihode (prihod KPI)

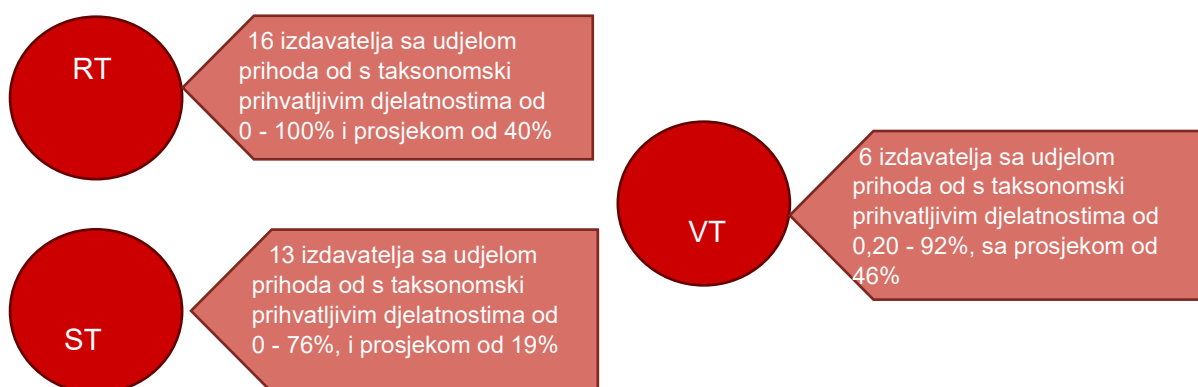
Udio prihoda iz članka 8. stavka 2. točke (a) Uredbe o taksonomiji izračunava se kao dio neto prihoda ostvarenih od proizvoda ili usluga, uključujući nematerijalnu imovinu, povezanih s

ekonomskim djelatnostima usklađenima s taksonomijom (brojnik) podijeljeno s neto prihodima (nazivnik).

Pregled prihoda KPI:

- od 35 nefinancijskih izdavatelja, koji imaju udio prihoda u taksonomski prihvatljivim djelatnostima, izdavatelji koji pripadaju djelatnostima pružanje smještaja, priprema i usluživanje hrane i proizvodnja električne opreme imaju najveći udio prihoda i to veći od 86% dok izdavatelji u sektoru proizvodnje transportne opreme imaju udio prihoda preko 76%. U sektoru proizvodnje računala te elektroničkih i optičkih proizvoda udio prihoda je preko 75%, zatim u sektoru proizvodnje osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih pripravaka izdavatelji imaju preko 65%, a najmanji udio ispod 1% je u sektoru poljoprivrede, šumarstva i ribarstva.
- 11 izdavatelja navelo je da je udio prihoda povezanih s taksonomski prihvatljivim djelatnostima veći od 50%
- u nastavku je shematski prikaz objava pokazatelja prihoda prema taksonomski prihvatljivim djelatnostima za 2024. godinu, samo za nefinancijske izdavatelje, prema segmentima uređenog tržišta.

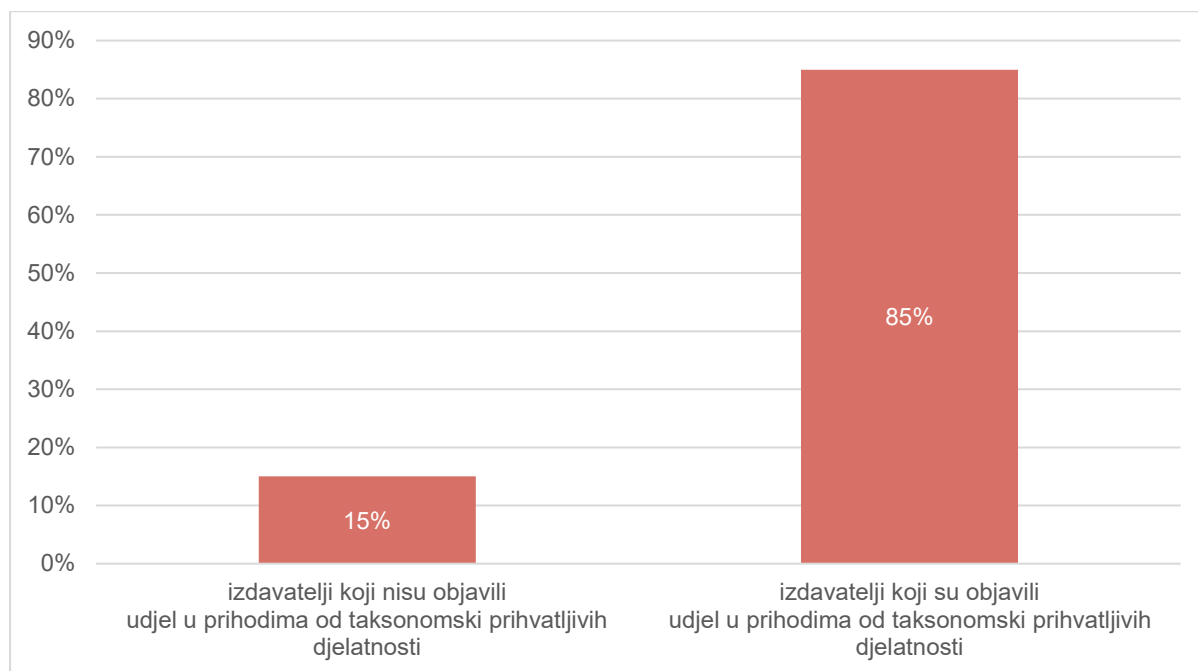
Slika 2. Pregled nefinancijskih izdavatelja prema objavi pokazatelja prihoda u taksonomski prihvatljivim djelatnostima za 2024. godinu, prema segmentima uređenog tržišta

Izvor: izvještaji o održivosti za 2024. zaprimljeni u SRPI

- prosjek udjela prihoda u taksonomski prihvatljivim djelatnostima kod 35 nefinancijskih izdavatelja iznosi 33% što je upola manje u odnosu na prosjek prethodne godine, kao posljedica provođenja detaljnije i sveobuhvatnije analize prihvatljivih djelatnosti i opreznijeg pristupa kod izdavatelja
- 15% izdavatelja nemaju udio u prihodima u taksonomski prihvatljivim djelatnostima, odnosno 85% izdavatelja imaju, kako je vidljivo i na sljedećem grafikonu.

Grafikon 12. Pregled izdavatelja prema objavi udjela u prihodima od taksonomski prihvatljivih djelatnosti za 2024. godinu

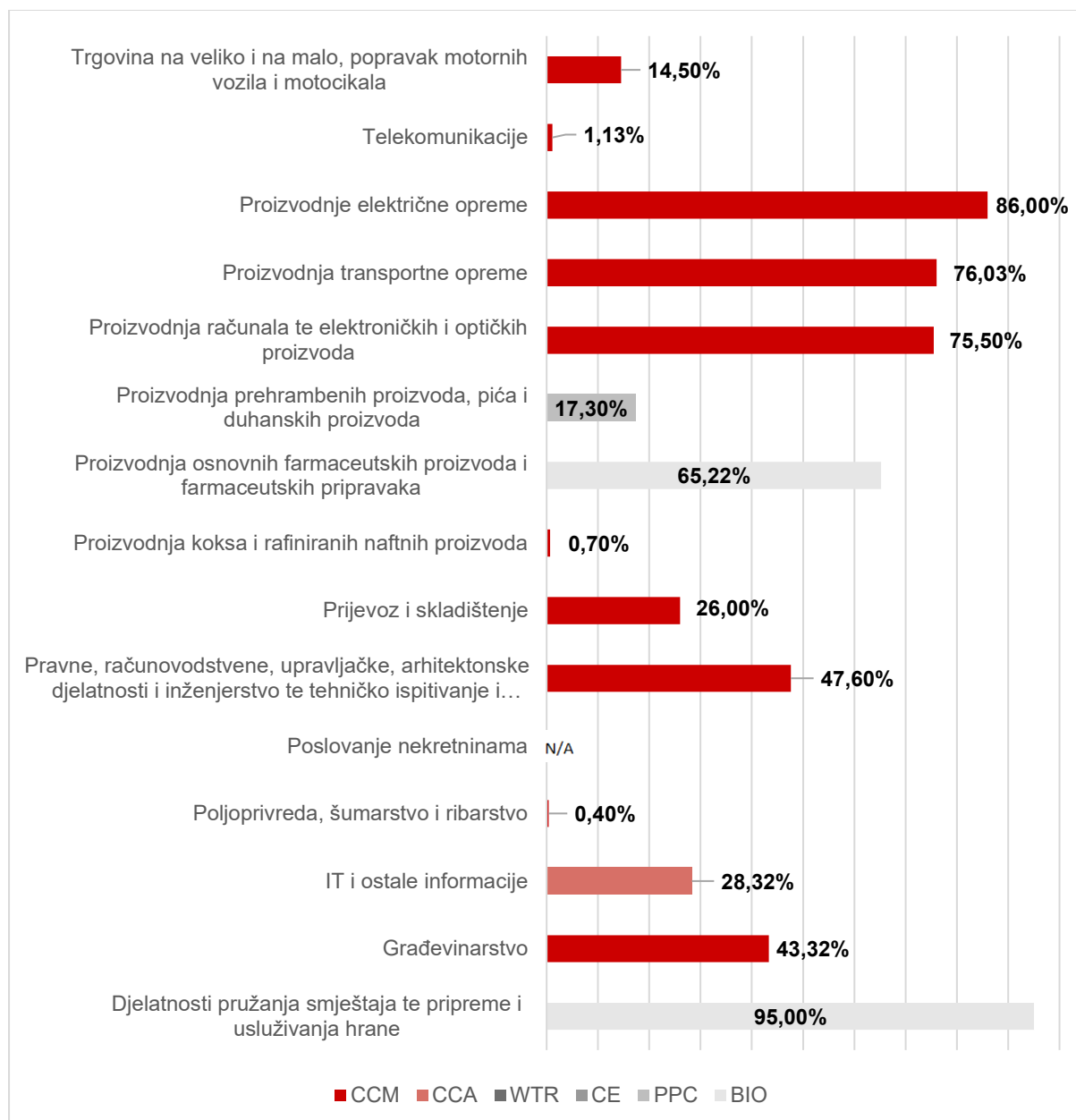

Izvor: Izvješćaji o održivosti za 2024. zaprimljeni u SRPI

Prihodi od taksonomski prihvatljivih djelatnosti, ali okolišno neodrživih, uglavnom doprinose sljedećim okolišnim ciljevima: BIO (70%), CCM (20%), CCA (13%), CE (4%), dok niti jedan izdavatelj nije identificirao udio prihoda u djelatnosti koja doprinosi okolišnim ciljevima WTR i PPC.

U nastavku je dan pregled udjela prihoda od taksonomski prihvatljivih djelatnosti za 2024. godinu prema najvećem doprinosu okolišnog cilja po izdavateljima prema sektorskoj klasifikaciji.

Grafikon 13. Pregled udjela prihoda od taksonomski prihvatljivih djelatnosti za 2024. prema najvećem doprinosu okolišnog cilja za nefinancijske izdavatelje prema sektorskoj klasifikaciji izdavatelja

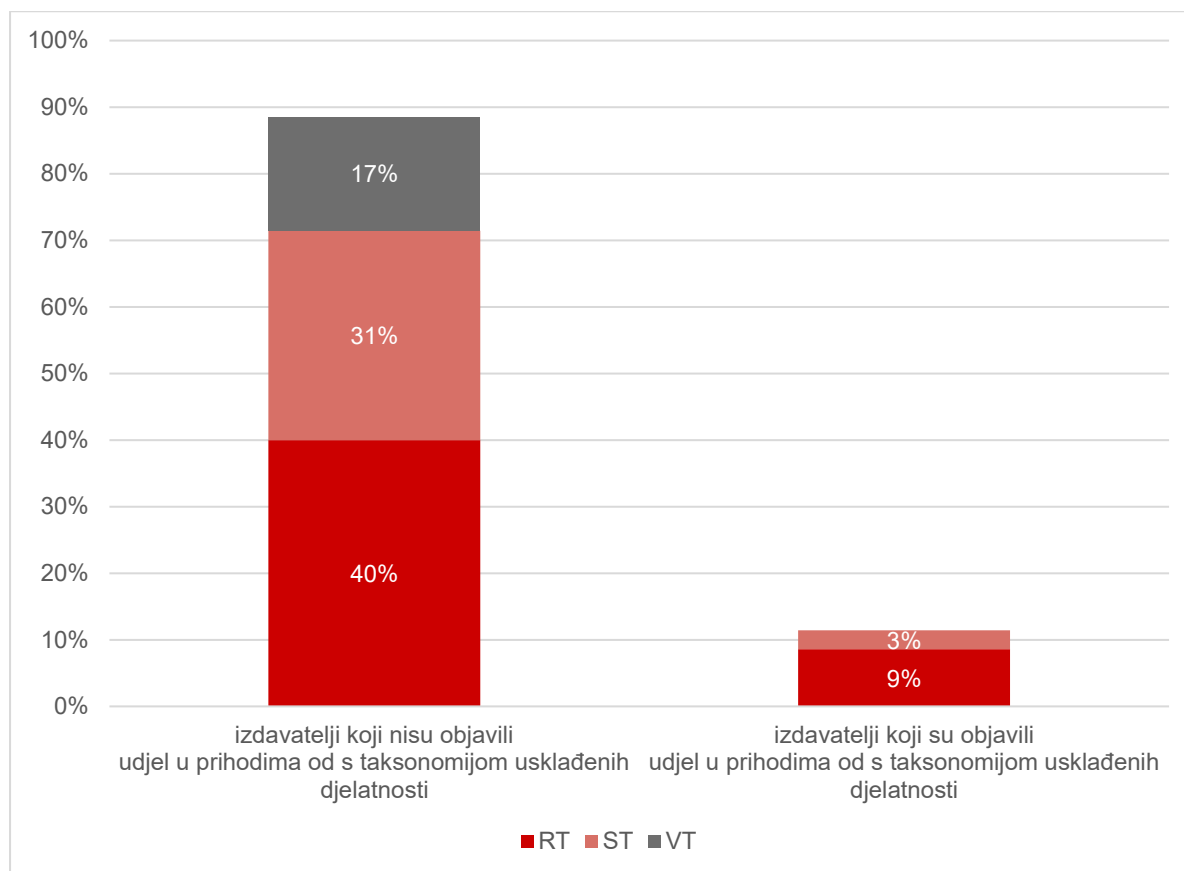

Izvor: Izvještaji o održivosti za 2024. zaprimljeni u SRPI

Primjeri taksonomski usklađenih djelatnosti u kojima su izdavatelji ostvarili prihod su: proizvodnja lijekova, kupnja i vlasništvo nad zgradama, zračni prijevoz putnika i tereta, proizvodnja nisko ugljičnih tehnologija za prijevoz, prijenos i distribucija električne energije, proizvodnja električne energije solarnom fotonaponskom tehnologijom, povezane s operacijama solarnih elektrana u Republici Hrvatskoj.

Samo su 4 izdavatelja od nefinancijskih izdavatelja objavili udio prihoda od usklađenih djelatnosti, koji se kreće od 0,03% - 80,44%.

Grafikon 14. Pregled nefinancijskih izdavatelja prema objavi udjela u prihodima od taksonomski usklađenih djelatnosti za 2024. prema segmentima uređenog tržišta

Izvor: Izvještaji o održivosti za 2024. zaprimljeni u SRPI

Ključni pokazatelj uspješnosti koji se odnosi na kapitalne rashode (CapEx KPI)

Udio kapitalnih rashoda iz članka 8. stavka 2. točke (b) Uredbe o taksonomiji izračunava se tako što se brojnik podijeli s nazivnikom, kako je utvrđeno u Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2021/2178³⁰.

Nazivnik obuhvaća povećanja materijalne i nematerijalne imovine u godini, prije njezine amortizacije i ponovnih mjerenja, uključujući povećanja koja su rezultat revalorizacije i umanjenja vrijednosti, za relevantnu godinu i isključujući promjene fer vrijednosti, kao i povećanja materijalne i nematerijalne imovine koja su rezultat poslovnih spajanja.

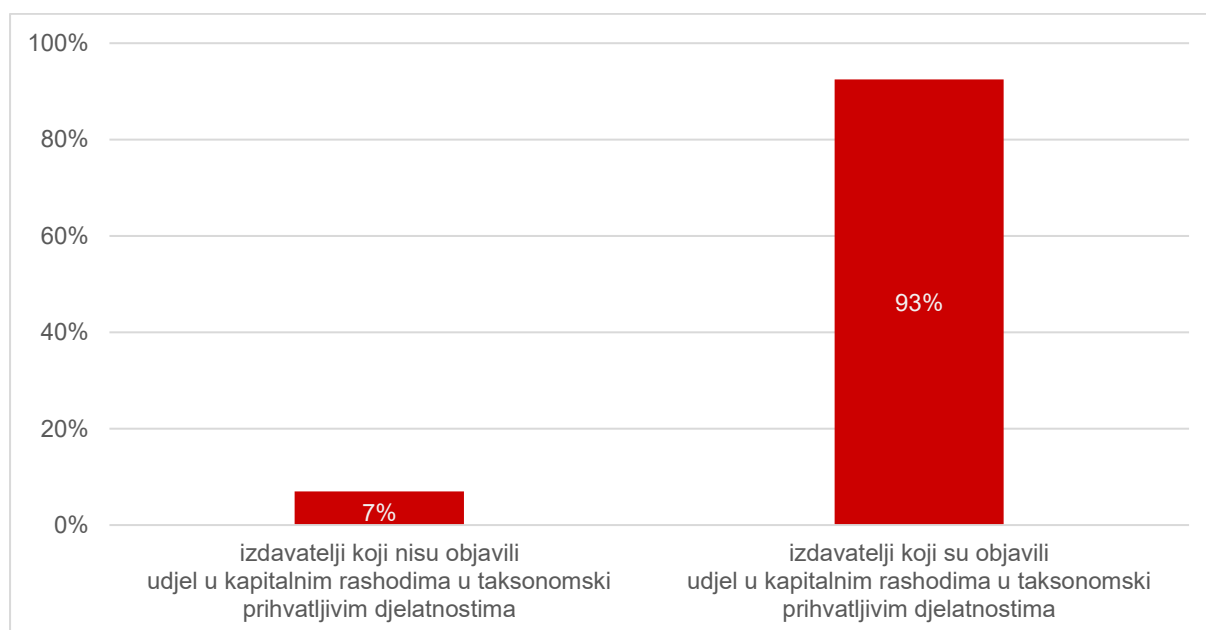
Brojnik je jednak dijelu kapitalnih rashoda uključenih u nazivnik, ali koji se odnosi na imovinu ili procese povezane s ekonomskim djelatnostima usklađenim s taksonomijom, kao i ostale rashode prema Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2021/2178.

³⁰ Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/2178 od 6. srpnja 2021. o dopuni Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća utvrđivanjem sadržaja i prikaza informacija o okolišno održivim ekonomskim djelatnostima koje objavljuju poduzeća na koja se primjenjuje članak 19.a ili članak 29.a Direktive 2013/34/EU i utvrđivanjem metodologije obveznog objavljivanja informacija, SL L 443, 10.12.2021.

Pregled CapEx KPI:

- 3 izdavatelja nemaju kapitalne rashode koji su povezani s taksonomski prihvatljivim djelatnostima
- od 37 izdavatelja koji imaju kapitalne rashode koji su povezani s taksonomski prihvatljivim djelatnostima 2 izdavatelja su navela da je taj udjel 100%
- 16 izdavatelja je navelo da je udio kapitalnih rashoda u taksonomski prihvatljivim djelatnostima veći od 50% prosjek udjela kapitalnih rashoda u taksonomski prihvatljivim djelatnostima iznosi 46%
- od 35 nefinancijskih izdavatelja, koji imaju udio kapitalnih rashoda u taksonomski prihvatljivim djelatnostima, izdavatelji koji pripadaju djelatnostima proizvodnje računala i građevinarstva imaju preko 99% udjela, dok izdavatelji u sektoru pravne, računovodstvene, upravljačke, arhitektonske djelatnosti i inženjerstvo te tehničko ispitivanje i analiza imaju najmanji udio od 3,77%
- više od 970 mil eura se odnosi na kapitalne rashode svih nefinancijskih izdavatelja u 2024. godini

Grafikon 15. Pregled izdavatelja prema objavi udjela u kapitalnim rashodima u taksonomski prihvatljivim djelatnostima za 2024. godinu

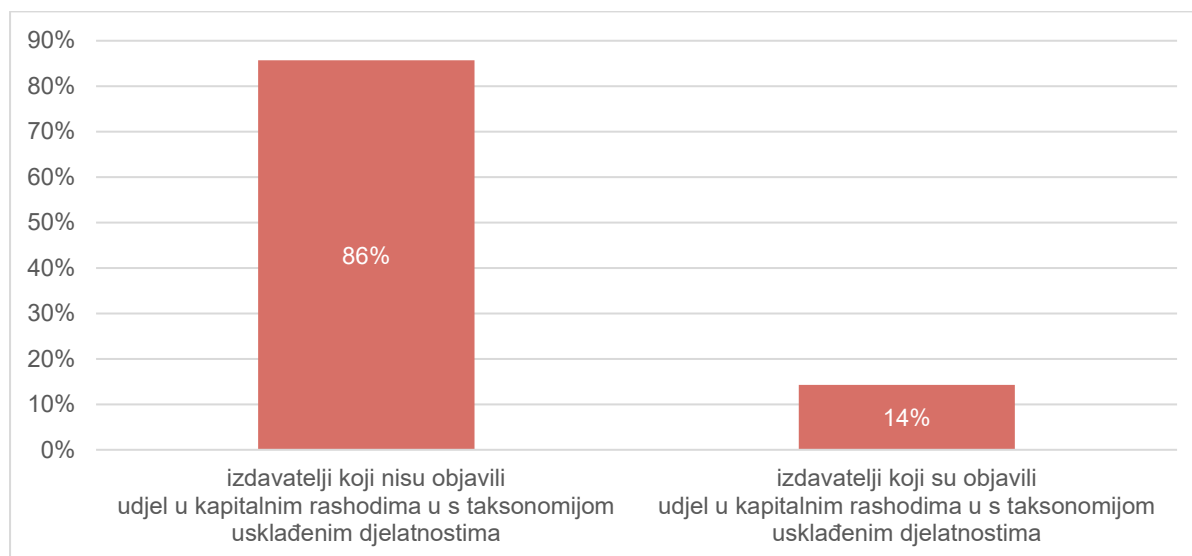
Izvor: Izvješćaji o održivosti za 2024. zaprimljeni u SRPI

Primjeri taksonomski usklađenih djelatnosti u kojima su izdavatelji ostvarili kapitalne rashode su: ugradnja, održavanje i popravak opreme za energetska učinkovitost, postavljanje, održavanje i popravak tehnologija za energiju iz obnovljivih izvora, prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima, proizvodnja bioplina i biogoriva za prijevoz i tekućih biogoriva, proizvodnja nisko ugljičnih tehnologija za prijevoz, obrada podataka, usluge poslužitelja i djelatnosti povezane s njima, zračni prijevoz putnika i tereta, ugradnja, održavanje i popravak opreme za energetska učinkovitost.

Samo je 5 izdavatelja od nefinancijskih izdavatelja objavilo udio kapitalnih rashoda od usklađenih djelatnosti, a isti se kreće od 0,1%-86%.

Pregled nefinancijskih izdavatelja prema objavi udjela u kapitalnim rashodima od taksonomski usklađenih djelatnosti za 2024. dan je na sljedećem grafikonu.

Grafikon 16. Pregled nefinancijskih izdavatelja prema objavi udjela u kapitalnim rashodima s taksonomijom usklađenim djelatnostima za 2024. godinu

Izvor: Izvještaji o održivosti za 2024. zaprimljeni u SRPI

Ključni pokazatelj uspješnosti koji se odnosi na operativne rashode (OpEx KPI)

Udio operativnih rashoda iz članka 8. stavka 2. točke (b) Uredbe o taksonomiji izračunava se tako što se brojnik podijeli s nazivnikom, kako je utvrđeno u Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2021/2178.

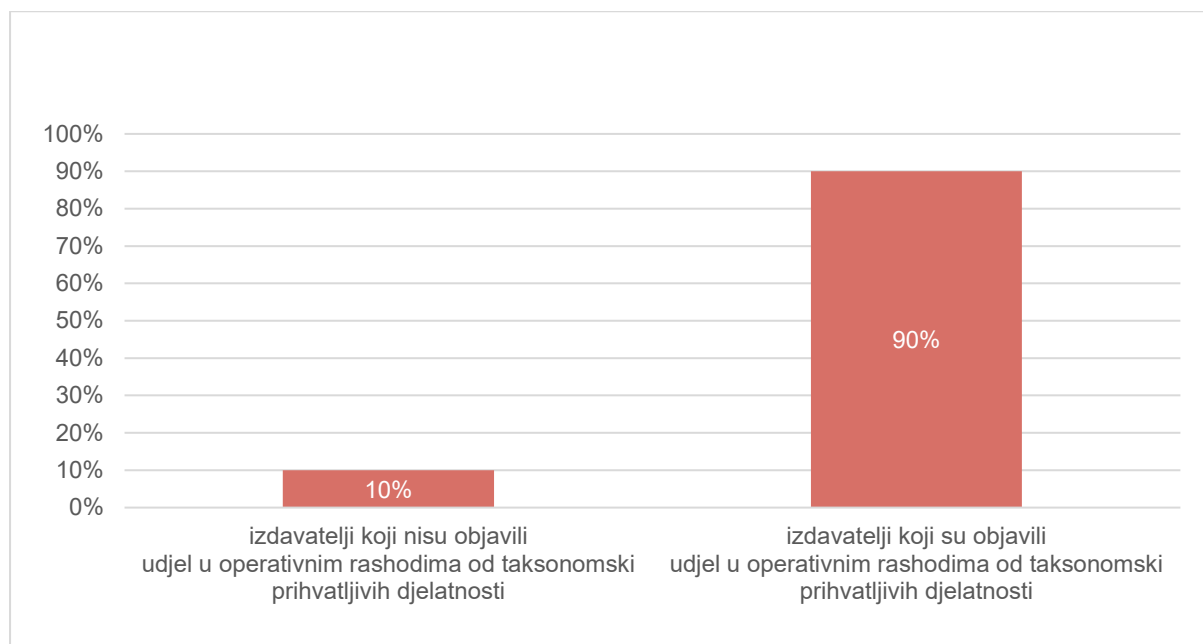
Nazivnik obuhvaća izravne nekapitalizirane troškove koji se odnose na istraživanje i razvoj, mjere obnove zgrada, kratkoročni najam, održavanje i popravak te sve druge izravne rashode za svakodnevno servisiranje nekretnina, postrojenja i opreme koje obavlja poduzeće ili treća strana kojoj su ti poslovi povjereni, a koji su potrebni za dobro funkcioniranje te imovine.

Brojnik je jednak dijelu operativnih rashoda uključenih u nazivnik, ali koji se odnosi na imovinu ili procese povezane s ekonomskim djelatnostima usklađenim s Uredbom o taksonomiji, kao i ostale rashode prema Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2021/2178.

Pregled OpEx KPI:

- 4 izdavatelja nemaju operativne rashode povezane s taksonomski prihvatljivim djelatnostima
- od 36 izdavatelja koji imaju operativne rashode koji su povezani s taksonomski prihvatljivim djelatnostima jedan je izdavatelj naveo da je taj udio 100%, te je isto i vidljivo iz sljedećeg grafikona.

Grafikon 17. Pregled izdavatelja prema objavi udjela u operativnim rashodima od taksonomski prihvatljivih djelatnosti za 2024. godinu

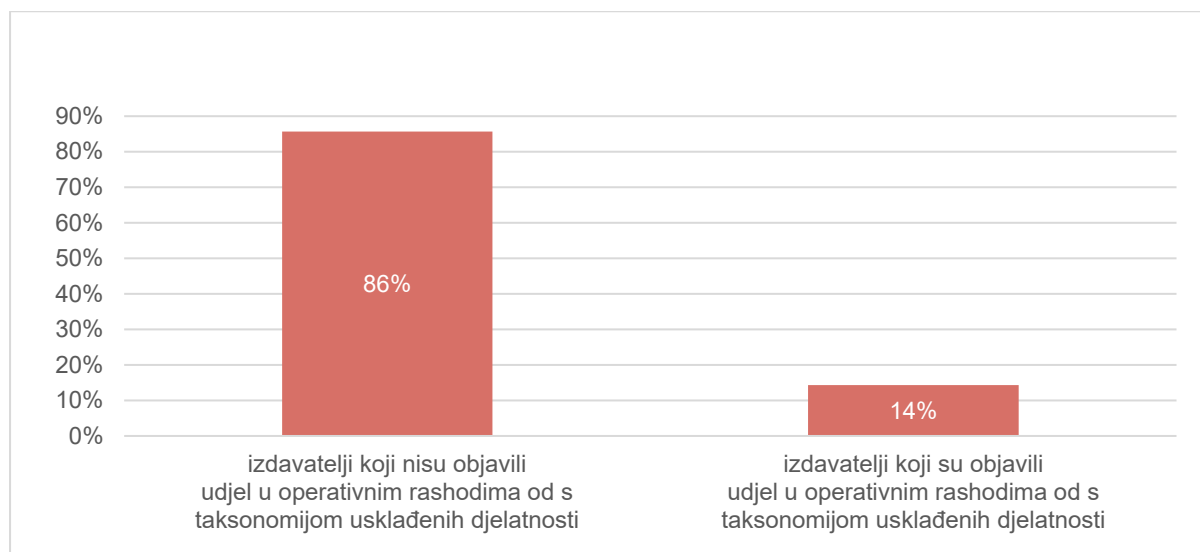
Izvor: Izvještaji o održivosti za 2024. zaprimljeni u SRPI

- 10 izdavatelja navelo je da je udio operativnih rashoda u taksonomski prihvatljivim djelatnostima veći od 50%
- prosjek udjela operativnih rashoda od taksonomski prihvatljivih djelatnosti iznosi 39%
- većina izdavatelja je koristila procjene prilikom izračuna pokazatelja operativnih rashoda
- izdavatelji koji pripadaju djelatnostima pružanja smještaja te priprema i usluživanje hrane i izdavatelji u sektoru trgovine na veliko i malo kao i proizvodnje osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih pripravaka imaju preko 89% udjela u operativnim rashodima, a izdavatelji u sektoru poljoprivrede, šumarstva i ribarstva i izdavatelji u sektoru proizvodnje koksa i rafiniranih naftnih proizvoda imaju najmanji udio, odnosno udio manji od 1%.

Primjeri taksonomski usklađenih djelatnosti u kojima su izdavatelji ostvarili operativne rashode su: proizvodnja električne energije solarnom fotonaponskom tehnologijom, proizvodnja nisko ugljičnih tehnologija za prijevoz, kupnja i vlasništvo nad zgradama, prijevoz robe i putnika, prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima.

Samo je 5 izdavatelja od nefinancijskih izdavatelja objavilo udio operativnih rashoda od usklađenih djelatnosti, a isti se kreće od 0,1%-63%, od čega 4 istih izdavatelja koja su objavila i udjele u kapitalnim rashodima prema taksonomski usklađenim djelatnostima.

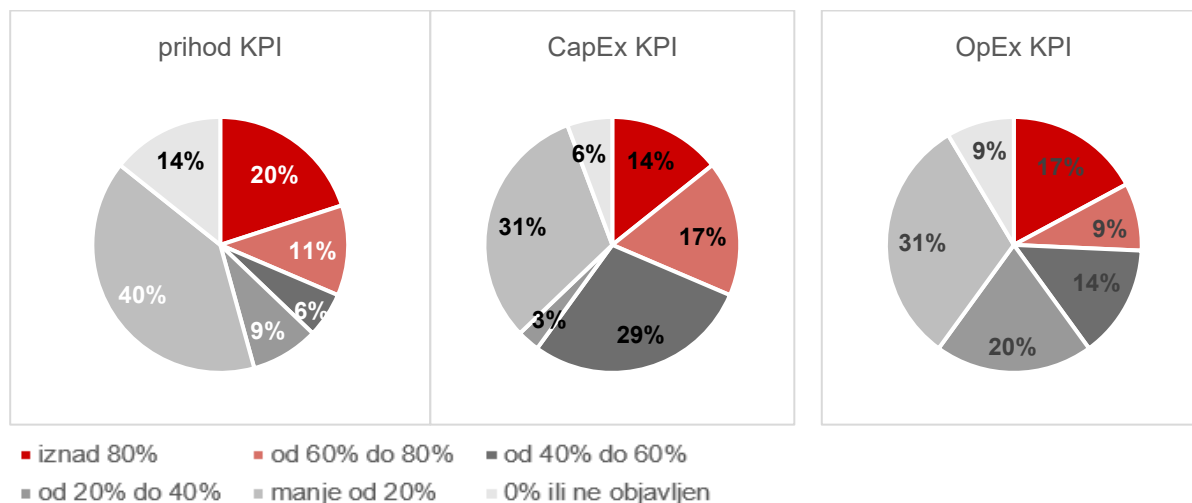
Grafikon 18. Pregled nefinancijskih izdavatelja prema objavi udjela u operativnim rashodima od s taksonomijom usklađenih djelatnosti za 2024. godinu

Izvor: Izvještaji o održivosti za 2024. zaprimljeni u SRPI

Na sljedećem grafikonu su prikazani udjeli u prihodima (prihod KPI), kapitalnim rashodima (CapEx KPI) i operativnim rashodima (OpEx KPI) od taksonomski prihvatljivih djelatnosti svih nefinancijskih izdavatelja.

Grafikon 19. Usporedni prikaz udjela u prihodima (prihod KPI), kapitalnim rashodima (CapEx KPI) i operativnim rashodima (OpEx KPI) od taksonomski prihvatljivih djelatnosti svih nefinancijskih izdavatelja

Izvor: Izvještaji o održivosti za 2024. godinu zaprimljeni u SRPI

Iz grafikona je vidljivo da je najveći broj nefinancijskih izdavatelja koji imaju KPI pokazatelj iznad 80% kod prihoda KPI, a najmanji kod CapExa KPI, te da najveći broj izdavatelja imaju sva tri pokazatelja uspješnosti u vrijednosti do 20 % (40 % prihod KPI, CapEx KPI 31 % i OpEx KPI 31 %).

Izazovi i dobre prakse izdavatelja prilikom sastavljanja izvještaja o održivosti

Sadržaj i opseg objava u izvještajima o održivosti prema ESRS standardima predstavljali su glavne izazove u prvoj godini izvještavanja o održivosti prema CSRD Direktivi. Mnogi su standardi zahtijevali procese i podatkovne baze koje će se tek s vremenom uspostaviti i standardizirati. Većina izdavatelja navodi plan poboljšanja procesa prikupljanja podataka, donošenje i usvajanja tranzicijskog plana za ublažavanje klimatskih promjena kao ključne strategije za prelazak na gospodarstvo s nižim emisijama ugljika i mjerama smanjenja emisija stakleničkih plinova te prikaz usporednih informacija odnosno vrijednosti u budućim izvještajima o održivosti.

Brojne su prednosti izrade izvještaja o održivosti pored usklađenosti sa regulativom: učinkovitija upravljačka i održiva strategija, poboljšanje upravljanja čimbenicima održivosti što će podržati konkurentni rast i otpornost poduzetnika u kratkom, srednjem i dugoročnom razdoblju, veća transparentnost prema svim dionicima, veći korporativni ugled, povećano uključivanje i suradnja s ključnim dionicima, privlačenje novih ulagatelja, ispunjavanje zahtjeva za podacima od financijskih institucija i ulagatelja, čime se pomaže poduzetnicima u njihovom pristupu financiranju i potencijalno smanjuju troškovi kapitala.

Dobre prakse izdavatelja su:

- usvajanje i objava strategije održivosti usklađene s ESRS standardima
- povezivanje strategije i tranzicijskog plana s politikama i mjerljivim ciljevima
- identifikacija utjecaja, rizika i prilika na višim i nižim razinama lanca vrijednosti kao sastavni dio postupka procjene značajnosti
- uspostavljanje procesa prikupljanja i obuhvata podataka o pitanjima vezanim uz održivost unutar poduzetnika i u lancu vrijednosti i usvajanje kodeksa ponašanja za dobavljače
- uspostavljanje formalnog postupka za procjenu dvostruke materijalnosti
- procjena rizika i ranjivosti djelatnosti na kronične i akutne klimatske rizike klimatskih promjena
- usvajanje metodologija za dubinsku analizu lanca opskrbe
- uspostavljen proces i sustavno praćenje emisija stakleničkih plinova u lancu vrijednosti (posebno Opseg 3).

Prilog

Tablica 1. Popis izdavatelja obveznika izrade izvještaja o održivosti za 2024. godinu

Izdavatelj	Segment uređenog tržišta	Vrsta vrijednosnog papira koju je izdao izdavatelj	Zaključak revizora za izvještaje o provjeri izvještaja o održivosti	opseg konsolidacije
3. MAJ BRODOGRADILIŠTE D.D.	Redovito	dionica	zaključak s rezervom	pojedinačni
AD PLASTIK D.D.	Vodeće	dionica	zaključak bez rezerve	konsolidirani
ADRIATIC OSIGURANJE D.D.	Redovito	dionica	zaključak s rezervom	konsolidirani
ADRIS GRUPA D.D.	Redovito	dionica	zaključak bez rezerve	konsolidirani
AGRO INVEST GRUPA D.O.O.	Službeno	dionica	zaključak s rezervom	konsolidirani
ARENA HOSPITALITY GROUP D.D.	Vodeće	dionica	zaključak bez rezerve	konsolidirani
ATLANTIC GRUPA D.D.	Vodeće	dionica i obveznica	zaključak bez rezerve	konsolidirani
AUTO HRVATSKA d.d.	Redovito	dionica	zaključak bez rezerve	konsolidirani
BOSQAR D.D.	Službeno	dionica i obveznica	zaključak bez rezerve	konsolidirani
CIAK GRUPA D.D.	Službeno	dionica	zaključak bez rezerve	konsolidirani
CROATIA AIRLINES D.D.	Redovito	dionica	zaključak bez rezerve	konsolidirani
CROATIA OSIGURANJE D.D.	Službeno	dionica	zaključak bez rezerve	konsolidirani
ČAKOVEČKI MLINOVI D.D.	Službeno	dionica	zaključak bez rezerve	konsolidirani
DALEKOVOD D.D.	Službeno	dionica i obveznica	zaključak bez rezerve	konsolidirani
ĐURO ĐAKOVIĆ GRUPA D.D.	Redovito	dionica	zaključak bez rezerve	konsolidirani
ERICSSON NIKOLA TESLA D.D.	Redovito	dionica	zaključak bez rezerve	konsolidirani
ERSTE&STEIERMARKISCHE BANK D.D.	Službeno	obveznica	zaključak bez rezerve	konsolidirani
HRVATSKA POŠTANSKA BANKA D.D.	Službeno	dionica	zaključak bez rezerve	konsolidirani
HRVATSKI TELEKOM D.D.	Vodeće	dionica	zaključak bez rezerve	konsolidirani
IMPERIAL RIVIERA D.D.	Redovito	dionica	zaključak bez rezerve	konsolidirani
INA - INDUSTRIJA NAFTE D.D.	Službeno	dionica i obveznica	zaključak bez rezerve	konsolidirani
JADRAN - GALENSKI LABORATORIJ d.d.	Službeno	obveznica	zaključak bez rezerve	konsolidirani
KONČAR - DISTRIBUTIVNI I SPECIJALNI TRASNFORMATORI D.D.	Redovito	dionica	zaključak bez rezerve	konsolidirani
KONČAR - ELEKTROINDUSTRIJA D.D.	Službeno	dionica	zaključak bez rezerve	konsolidirani
KRAŠ D.D.	Redovito	dionica	zaključak bez rezerve	konsolidirani
KUTJEVO D.D.	Redovito	dionica	zaključak bez rezerve	konsolidirani
LIBURNIA RIVIERA HOTELI D.D.	Redovito	dionica	zaključak bez rezerve	pojedinačni

LUKA RIJEKA D.D.	Službeno	dionica	zaključak s rezervom	konsolidirani
M SAN GRUPA D.O.O.	Službeno	obveznica	zaključak s rezervom	konsolidirani
MAISTRA D.D.	Redovito	dionica	zaključak bez rezerve	konsolidirani
MEDIKA D.D.	Službeno	dionica	zaključak bez rezerve	konsolidirani
PLAVA LAGUNA D.D.	Redovito	dionica	zaključak bez rezerve	konsolidirani
PODRAVKA D.D.	Vodeće	dionica	zaključak bez rezerve	konsolidirani
SAPONIA D.D.	Redovito	dionica	zaključak bez rezerve	konsolidirani
SPAN D.D.	Službeno	dionica	zaključak bez rezerve	konsolidirani
TEKSTILPROMET D.D.	Redovito	dionica	zaključak bez rezerve	konsolidirani
VALAMAR RIVIERA D.D.	Vodeće	dionica	zaključak bez rezerve	konsolidirani
ZAGREBACKA BANKA D.D.	Redovito	dionica	zaključak bez rezerve	konsolidirani
ZAGREBAČKE PEKARNE KLARA D.D.	Redovito	dionica	zaključak bez rezerve	konsolidirani
ZAGREBAČKI HOLDING D.O.O.	Službeno	obveznica	zaključak bez rezerve	konsolidirani

Izvor: Izvještaji o održivosti za 2024. zaprimljeni u SRPI

Tablica 2. Primjeri taksonomski prihvatljivih djelatnosti u kojima su nefinancijski izdavatelji ostvarili prihod, kapitalne i operativne rashode podijeljeni po sektorskoj klasifikaciji izdavatelja

sektorska klasifikacija izdavatelja	primjeri taksonomski prihvatljivih djelatnosti u kojima su izdavatelji ostvarili prihod	primjeri taksonomski prihvatljivih djelatnosti u kojima su izdavatelji ostvarili kapitalni rashod	primjeri taksonomski prihvatljivih djelatnosti u kojima su izdavatelji ostvarili operativni rashod
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	hoteli, odmor, kampovi i slične smještajne aktivnosti, kupnja nekretnina i izvršavanje prava vlasništva nad tim nekretninama	instalacija električnih dizalica topline i njihov rad, obnova postojećih zgrada, ugradnja, održavanje i popravak energetski učinkovite opreme, hoteli, odmarališta, kampovi i sličan smještaj, kupnja nekretnina i izvršavanje prava vlasništva nad tim nekretninama, poslovanje s uređajima za osobnu mobilnost, biciklistička logistika, gradnja novih zgrada, prijenos i distribucija električne energije	centralizirano grijanje/hlađenje, prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima, obnova postojećih zgrada, ugradnja, održavanje i popravak energetski učinkovite opreme, hoteli, odmarališta, kampovi i sličan smještaj, kupnja i vlasništvo nad zgradama, bioraznolikost, kupnja nekretnina i izvršavanje prava vlasništva nad tim nekretninama, usluge cestovnog prijevoza robe, pomorski i obalni prijevoz putnik, kupnja zgrada i vlasništvo nad zgradama, proizvodnja alternativnih vodnih resursa u svrhe koje nisu ljudska potrošnja
Građevinarstvo	proizvodnja tehnologija za energiju iz obnovljivih izvora, a koja se odnosi na izgradnju dalekovoda prema obnovljivim izvorima energije, infrastruktura za cestovni i javni prijevoz, proizvodnja, postavljanje i servisiranje visokonaponske, srednjonaponske i niskonaponske električne opreme za prijenos i distribuciju električne energije kojima se znatno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena ili koji omogućuju takav doprinos	prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima, proizvodnja, postavljanje i servisiranje visokonaponske, srednjonaponske i niskonaponske električne opreme za prijenos i distribuciju električne energije kojima se znatno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena ili koji omogućuju takav doprinos	proizvodnja tehnologija za energiju iz obnovljivih izvora, proizvodnja, postavljanje i servisiranje visokonaponske, srednjonaponske i niskonaponske električne opreme za prijenos i distribuciju električne energije kojima se znatno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena ili koji omogućuju takav doprinos
IT i ostale informacije	računalno programiranje, savjetovanje i srodne djelatnosti	prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima, kupnja i vlasništvo nad zgradama, računalno programiranje, savjetovanje i srodne djelatnost	prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima, kupnja i vlasništvo nad zgradama
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	kupnja i vlasništvo nad zgradama	prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima, usluge cestovnog prijevoza robe, obnova postojećih zgrada, kupnja i vlasništvo nad zgradama, proizvodnja električne energije iz bioenergije, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima, proizvodnja alternativnih vodnih resursa u svrhe koje nisu ljudska potrošnja, proizvodnja električne energije solarnom fotonaponskom tehnologijom	prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima, kupnja i vlasništvo nad zgradama, usluge cestovnog prijevoza robe, obnova postojećih zgrada

Poslovanje nekretninama	skupljanje i prijevoz neopasnog i opasnog otpada, izgradnja, proširenje i rad sustava za prikupljanje, pročišćavanje i opskrba vodom	skupljanje i prijevoz neopasnog i opasnog otpada, prikupljanje i prijevoz neopasnog otpada u frakcijama koje se odvajaju na izvoru	izgradnja, proširenje i rad sustava za prikupljanje, pročišćavanje i opskrbu vodom, obnova sustava za prikupljanje, pročišćavanje i opskrbu vodom
Pravne, računovodstvene, upravljačke, arhitektonske djelatnosti i inženjerstvo te tehničko ispitivanje i analiza	hoteli, odmarališta, kampovi i sličan smještaj, kupnja i vlasništvo nad zgradama, prijevoz motociklima, reciklaža baterija, prikupljanje i prijevoz opasnog i neopasnog otpada u frakcijama	postavljanje, održavanje i popravak tehnologija za energiju iz obnovljivih izvora, kupnja nekretnina i izvršavanje prava vlasništva nad tim nekretninama, obnova postojećih zgrada, proizvodnja energije za grijanje/hlađenje iz otpadne topline, izgradnja, proširenje i rad sustava za prikupljanje, pročišćavanje i opskrbu vodom, obnova sustava za prikupljanje i pročišćavanje otpadnih voda, prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima, proizvodnja baterija, prikupljanje i prijevoz opasnog i neopasnog otpada u frakcijama koje se odvajaju na izvoru	bioraznolikost, hoteli, odmarališta, kampovi i sličan smještaj, kupnja nekretnina i izvršavanje prava vlasništva nad tim nekretninama, prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima, proizvodnja baterija, prikupljanje i prijevoz opasnog i neopasnog otpada u frakcijama koje se odvajaju na izvoru, obnova postojećih zgrada
Prijevoz i skladištenje	zračni prijevoz putnika i tereta, proizvodnja zrakoplova	zračni prijevoz putnika i tereta, proizvodnja zrakoplova	zračni prijevoz putnika i tereta, proizvodnja zrakoplova
Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda	kupnja i vlasništvo nad zgradama, proizvodnja električne energije pomoću solarne fotonaponske tehnologije	proizvodnja električne energije pomoću solarne fotonaponske tehnologije	istraživanje i razvoj
Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda	proizvodnja baznih organskih kemikalija, proizvodnja električne energije iz plinovitih fosilnih goriva	ugradnja, održavanje i popravak opreme za energetsku učinkovitost	proizvodnja baznih organskih kemikalija, proizvodnja električne energije iz plinovitih fosilnih goriva
Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih pripravaka	proizvodnja lijekova	proizvodnja lijekova, prijevoz motociklima, osobnim automobilima i gospodarskim vozilima, kupnja i vlasništvo nad zgradama	proizvodnja lijekova, kupnja i vlasništvo nad zgradama.
Proizvodnja prehrambenih proizvoda, pića i duhanskih proizvoda	prikupljanje i prijevoz neopasnog otpada u frakcijama koje se odvajaju na izvoru), kupnja i vlasništvo nad zgradama, prodaja rabljene robe	kupnja i vlasništvo nad zgradama, obnova postojećih zgrada, prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima, usluga cestovnog prijevoza robe	kupnja i vlasništvo nad zgradama, usluge cestovnog prijevoza robe, prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima, proizvodnja lijekova, održavanje objekata
Proizvodnja računala te elektroničkih i optičkih proizvoda	učinkovitost zgrada, popravak, obnova i ponovna proizvodnja, prodaja rezervnih dijelova, usluge cestovnog prijevoza robe	računalno programiranje, savjetovanje i djelatnosti povezane s njima, prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima, obrada podataka, usluge poslužitelja i djelatnost, skupljanje i prijevoz neopasnog i opasnog otpada, proizvodnja opreme za energetsku učinkovitost zgrada, popravak, obnova i ponovna proizvodnja, prodaja rezervnih dijelova, usluge cestovnog prijevoza robe, kupnja i vlasništvo nad zgradama	kupnja i vlasništvo nad zgradama, obnova postojećih zgrada, skupljanje i prijevoz neopasnog i opasnog otpada, proizvodnja opreme za energetsku učinkovitost zgrada, popravak, obnova i ponovna proizvodnja, prodaja rezervnih dijelova, usluge cestovnog prijevoza robe, prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima, kupnja i vlasništvo nad zgradama

Proizvodnja transportne opreme	prikupljanje i prijevoz neopasnog otpada u frakcijama koje se odvajaju na izvoru, proizvodnja sastavnih dijelova za vozila i mobilnost	postavljanje, održavanje i popravak opreme za energetske učinkovitost, obnova postojećih zgrada, kupnja i vlasništvo nad zgradama, proizvodnja sastavnih dijelova za vozila i mobilnost	postavljanje, održavanje i popravak opreme za energetske učinkovitost, prikupljanje i prijevoz neopasnog otpada u frakcijama koje se odvajaju na izvoru, prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima, gradski, prigradski i cestovni prijevoz putnika, obnova sustava za sakupljanje, pročišćavanje i opskrbu vodom, kupnja i vlasništvo nad zgradama, obnova postojećih zgrada, proizvodnja sastavnih dijelova za vozila i mobilnost, skupljanje i prijevoz neopasnog i opasnog otpada
Proizvodnje električne opreme	proizvodnja, postavljanje i servisiranje visokonaponske, srednjonaponske i niskonaponske električne opreme za prijenos i distribuciju električne energije kojima se znatno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena, proizvodnja nisko ugljičnih tehnologija za prijevoz, prijenos i distribucija električne energije, Infrastruktura za željeznički prijevoz	ugradnja, održavanje i popravak opreme za energetske učinkovitost, postavljanje i servisiranje visokonaponske, srednjonaponske i niskonaponske električne opreme za prijenos i distribuciju električne energije kojima se znatno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena, kupnja i vlasništvo nad zgradama, prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima, proizvodnja sastavnih dijelova željezničkih vozila	kupnja i vlasništvo nad zgradama, proizvodnja, postavljanje i servisiranje visokonaponske, srednjonaponske i niskonaponske električne opreme za prijenos i distribuciju električne energije kojima se znatno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena, usluge cestovnog prijevoza robe
Telekomunikacije	skupljanje i prijevoz neopasnog i opasnog otpada, prodaja rabljene robe, kupnja nekretnina, obrada podataka, usluge poslužitelja i djelatnosti povezane s njima	proizvod kao usluga i drugi kružni modeli usluga usmjereni na uporabu ili rezultate, prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima, obrada podataka, usluge poslužitelja i djelatnosti povezane s njima	kupnja i vlasništvo nad zgradama, obrada podataka, usluge poslužitelja i djelatnosti povezane s njima, postavljanje, održavanje i popravak instrumenata i uređaja za mjerenje, regulaciju i kontrolu energetske učinkovitosti zgrada
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	prijevoz motociklima, osobnim i lakim gospodarskim vozilima, usluge cestovnog prijevoza robe, kupnja i vlasništvo nad zgradama, proizvodnja električne energije solarnom fotonaponskom tehnologijom, priprema za ponovnu uporabu proizvoda i komponenti proizvoda	građevinski radovi, zamjena i ugradnja klime i ventilacije s visoko učinkovitim tehnologijama, energetska obnova zgrada te ugradnja solarnih fotonaponskih sustava, proizvodnja električne energije solarnom fotonaponskom tehnologijom, prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima, obnova postojećih zgrada, postavljanje, održavanje i popravak opreme za energetske učinkovitost, izgradnja, proširenje i rad sustava za skupljanje i pročišćavanje otpadnih voda, postavljanje, održavanje i popravak tehnologija za energiju iz obnovljivih izvora	kupnja i vlasništvo nad zgradama, postavljanje, održavanje i popravak opreme za energetske učinkovitost, prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima, usluge cestovnog prijevoza robe, kratkoročnog najma zgrada (prijavljeni pod djelatnošću Kupnja i vlasništvo nad zgradama) i održavanje podatkovnih centara (prijavljeni pod djelatnošću Obrada podataka, usluge poslužitelja i djelatnosti povezane s njima), proizvodnja nisko ugljičnih tehnologija za prijevoz, proširenje i rad sustava za skupljanje i pročišćavanje otpadnih voda

Popis grafikona

Grafikon 1. Pregled izvještaja o održivosti za 2024. u odnosu na konsolidaciju podataka s ovisnim društvima izdavatelja prema segmentima uređenog tržišta	9
Grafikon 2. Pregled vrste zaključaka o provjeri izvještaja o održivosti za 2024. godinu	9
Grafikon 3. Pregled vrste zaključaka o provjeri izvještaja o održivosti prema segmentima uređenog tržišta	10
Grafikon 4. Broj stranica izvještaja o održivosti	10
Grafikon 5. Pregled usvajanja tranzicijskog plana za ublažavanje klimatskih promjena izdavatelja	14
Grafikon 6. Pregled izdavatelja koji imaju usvojen Kodeks ponašanja za dobavljače prema segmentima uređenog tržišta	17
Grafikon 7. Pregled zahtjeva za objavljivanje u standardu G1 Poslovno ponašanje u izvještajima o održivosti za 40 izdavatelja	19
Grafikon 8. Pregled izdavatelja prema objavi pokazatelja povezanih s taksonomski prihvatljivim gospodarskim djelatnostima za 2021., 2022., 2023. i 2024. godinu	20
Grafikon 9. Pregled izvještaja o održivosti sa objavama prema članku 8. Uredbe o taksonomiji sa naznakama poveznice/bilješke kod izračuna KPI-ova s objavama prema Prilogu XII. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2022/1214 i sa objavama KPI i za prethodno razdoblje ..	22
Grafikon 10. Pregled objavljenih KPI pokazatelja od s taksonomijom prihvatljivih i usklađenih djelatnosti za 38 izdavatelja	23
Grafikon 11. Pregled objava izdavatelja prema vrsti KPI pokazatelja povezanih s taksonomski prihvatljivim djelatnostima za 2021., 2022., 2023. i 2024. godinu	24
Grafikon 12. Pregled izdavatelja prema objavi udjela u prihodima od taksonomski prihvatljivih djelatnosti za 2024. godinu	26
Grafikon 13. Pregled udjela prihoda od taksonomski prihvatljivih djelatnosti za 2024. prema najvećem doprinosu okolišnog cilja za nefinancijske izdavatelje prema sektorskoj klasifikaciji izdavatelja	27
Grafikon 14. Pregled nefinancijskih izdavatelja prema objavi udjela u prihodima od taksonomski usklađenih djelatnosti za 2024. prema segmentima uređenog tržišta	28
Grafikon 15. Pregled izdavatelja prema objavi udjela u kapitalnim rashodima u taksonomski prihvatljivim djelatnostima za 2024. godinu	29
Grafikon 16. Pregled nefinancijskih izdavatelja prema objavi udjela u kapitalnim rashodima s taksonomijom usklađenim djelatnostima za 2024. godinu	30
Grafikon 17. Pregled izdavatelja prema objavi udjela u operativnim rashodima od taksonomski prihvatljivih djelatnosti za 2024. godinu	31
Grafikon 18. Pregled nefinancijskih izdavatelja prema objavi udjela u operativnim rashodima od s taksonomijom usklađenih djelatnosti za 2024. godinu	32
Grafikon 19. Usporedni prikaz udjela u prihodima (prihod KPI), kapitalnim rashodima (CapEx KPI) i operativnim rashodima (OpEx KPI) od taksonomski prihvatljivih djelatnosti svih nefinancijskih izdavatelja	32